

SÉANCE DU JEUDI 22 MAI 1997

VERGADERING VAN DONDERDAG 22 MEI 1997

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 2949.

MESSAGES :

Page 2949.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS :

Page 2949.

1. Transmission d'un arrêté royal.
2. Cour d'arbitrage.
3. Parlement européen.
4. Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe.
5. Comité consultatif de bioéthique.

ÉVOCATIONS :

Page 2951.

NON-ÉVOCATION :

Page 2951.

PROJETS DE LOI (Dépôt) :

Page 2951.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Arménie, d'autre part, les Annexes I, II, III et IV, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Ouzbékistan, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV et V, le Protocole et l'Acte final, faits à Florence le 21 juin 1996.

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 2949.

BOODSCHAPPEN :

Bladzijde 2949.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 2949.

1. Overzending van een koninklijk besluit.
2. Arbitragehof.
3. Europees Parlement.
4. Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa.
5. Raadgevend Comité voor Bio-Ethiek.

EVOCATIES :

Bladzijde 2951.

NON-EVOCATIE :

Bladzijde 2951.

WETSONTWERPEN (Indiening) :

Bladzijde 2951.

Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Armenië, anderzijds, de Bijlagen I, II, III en IV, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996.

Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV en V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Florence op 21 juni 1996.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la Géorgie, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV et V, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République du Kazakhstan, d'autre part, les Annexes I à III, le Protocole et l'Acte final, faits à Bruxelles le 23 janvier 1995.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt):

Page 2952.

M. Boutmans. — Proposition de loi modifiant l'article 813 du Code judiciaire en ce qui concerne l'intervention.

M. Happart. — Proposition de loi modifiant l'article 89, § 2bis, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, de manière à imposer aux opérateurs de service de téléphonie G.S.M. la vérification de la solvabilité des candidats au raccordement aux réseaux G.S.M.

M. Nothomb et Mme Milquet. — Proposition de loi relative à la suppression de l'effet dévolutif de la case de tête et à la suppression des listes de suppléants aux élections législatives.

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 2952 et 2976.

Mme Dardenne et consorts. — Proposition de loi améliorant la protection des travailleurs en cas de licenciements collectifs.

MM. D'Hooghe et Weyts. — Proposition de loi modifiant le Code judiciaire et la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique.

Mme de Bethune et consorts. — Proposition de loi insérant dans la nouvelle loi communale un article 120ter visant à assurer une présence équilibrée d'hommes et de femmes au sein des conseils consultatifs communaux.

M. Nothomb et consorts. — Proposition de loi modifiant le Code électoral en vue de permettre aux Belges résidant à l'étranger de participer à l'élection des sénateurs élus directement.

Mme de Bethune et consorts. — Proposition de déclaration de révision de l'article 10 de la Constitution en vue d'y insérer de nouvelles dispositions relatives au droit à l'égalité des hommes et des femmes.

ORDRE DES TRAVAUX:

Orateurs: **M. le président, M. Hatry**, p. 2952.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Hatry au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur «l'indexation du revenu cadastral du matériel et de l'outillage des entreprises».

Orateurs: **M. Hatry, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 2952.

Question orale de M. Weyts au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur «la proposition d'une taxe européenne sur l'énergie».

Orateurs: **M. Weyts, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 2953.

Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV en V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996.

Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds, de Bijlagen I tot III, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Brussel op 23 januari 1995.

WETSVOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 2952.

De heer Boutmans. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 813 van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de tussenkomst.

De heer Happart. — Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 89, § 2bis, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven ten einde de exploitanten van GSM-netten te verplichten na te gaan of kandidaten voor een aansluiting op het GSM-net solvabel zijn.

De heer Nothomb en mevrouw Milquet. — Wetsvoorstel tot afschaffing van de devolutieve werking van de lijststem en tot afschaffing van de lijsten van kandidaat-opvolgers bij de parlementsverkiezingen.

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 2952 en 2976.

Mevrouw Dardenne c.s. — Wetsvoorstel strekkende tot een betere bescherming van de werknemers bij collectief ontslag.

De heren D'Hooghe en Weyts. — Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging.

Mevrouw de Bethune c.s. — Wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 120ter in de nieuwe gemeentewet strekkende tot een evenwichtige aanwezigheid van vrouwen en mannen in de gemeentelijke adviesraden.

De heer Nothomb c.s. — Wetsvoorstel houdende wijziging van het Kieswetboek teneinde de in het buitenland verblijvende Belgen in staat te stellen deel te nemen aan de verkiezing van de rechtstreeks verkozen senatoren.

Mevrouw de Bethune c.s. — Voorstel van verklaring tot herziening van artikel 10 van de Grondwet, om nieuwe bepalingen in te voegen betreffende het recht op gelijkheid van vrouwen en mannen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Spreekers: **de voorzitter, de heer Hatry**, blz. 2952.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Hatry aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over «de indeling van het kadastraal inkomen van het materieel en de uitrusting van de ondernemingen».

Spreekers: **de heer Hatry, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 2952.

Mondelinge vraag van de heer Weyts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over «het voorstel van een Europese heffing op energie».

Spreekers: **de heer Weyts, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 2953.

Question orale de M. Loones au ministre de la Défense nationale sur «les hymnes nationaux et l'armée belge».

Orateurs: **M. Loones, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 2954.

Question orale de Mme Lizin au ministre de la Défense nationale sur «le retour des paras belges du Congo».

Orateurs: **Mme Lizin, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 2954.

Question orale de M. Vandenberghe au vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «le dépôt de déchets nucléaires à Glabbeek».

Orateurs: **M. Vandenberghe, M. Colla**, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 2955.

Question orale de Mme Mayence-Goossens au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «les soins palliatifs».

Orateurs: **Mme Mayence-Goossens, M. Colla**, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 2956.

Question orale de Mme Dardenne au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises et au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «le débat à l'O.M.C. sur la question des viandes hormonées».

Orateurs: **Mme Dardenne, M. Colla**, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 2956.

Question orale de Mme Milquet au ministre de la Justice sur «les tâches spécifiques des membres du collège des procureurs généraux».

Orateurs: **Mme Milquet, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 2957.

Question orale de M. Lallemand au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «les certificats médicaux adressés par l'Office des étrangers aux médecins traitants de candidats-réfugiés».

Orateurs: **M. Lallemand, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 2958.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi sur les protêts.

Discussion générale et vote des articles, p. 2959.

Projet de loi portant des dispositions diverses relatives aux protêts (Évocation).

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Coene**, rapporteur, **Hatry**, p. 2959.

Projet de loi octroyant la qualité d'officier de police judiciaire aux fonctionnaires des administrations fiscales mis à la disposition du procureur du Roi et de l'auditeur du travail (Évocation).

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Vandenberghe**, rapporteur, **Boutmans, Hatry, Coveliers, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 2964.

Discussion d'un article et de l'amendement. — *Orateur*: **M. Hatry**, p. 2965.

Mondelinge vraag van de heer Loones aan de minister van Landsverdediging over «de nationale hymnes en het Belgisch leger».

Sprekers: **de heer Loones, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 2954.

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan minister van Landsverdediging over «de terugkeer van de Belgische paras uit Congo».

Sprekers: **mevrouw Lizin, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 2954.

Mondelinge vraag van de heer Vandenberghe aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de opslag van nucleair afval in Glabbeek».

Sprekers: **de heer Vandenberghe, de heer Colla**, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 2955.

Mondelinge vraag van mevrouw Mayence-Goossens aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de palliatieve zorg».

Sprekers: **mevrouw Mayence-Goossens, de heer Colla**, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 2956.

Mondelinge vraag van mevrouw Dardenne aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «het debat bij de Wereldhandelsorganisatie (WTO) over het vraagstuk van het hormonen vlees».

Sprekers: **mevrouw Dardenne, de heer Colla**, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 2956.

Mondelinge vraag van mevrouw Milquet aan de minister van Justitie over «de specifieke taken van de leden van het college van procureurs-generaal».

Sprekers: **mevrouw Milquet, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 2957.

Mondelinge vraag van de heer Lallemand aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de geneeskundige verklaringen die de Dienst Vreemdelingenzaken laat invullen door artsen die kandidaat-vluchtelingen behandelen».

Sprekers: **de heer Lallemand, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 2958.

WETSONTWERPEN (Bespreking):

Ontwerp van protestwet.

Algemene bespreking en stemming over de artikelen, blz. 2959.

Wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de protesten (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Coene**, rapporteur, **Hatry**, blz. 2959.

Wetsontwerp houdende toekenning van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie aan de ambtenaren van de fiscale administraties ter beschikking gesteld van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Vandenberghe**, rapporteur, **Boutmans, Hatry, Coveliers, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 2964.

Bespreking over een artikel en het amendement. — *Spreker*: **de heer Hatry**, blz. 2965.

Projet de loi prévoyant l'apposition de certaines mentions sur la carte d'identité visée à l'article 6, § 1er, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population et aux cartes d'identité et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques, et réglant l'emploi des langues pour ces mentions (Conflit d'intérêts).

Discussion. — *Orateurs*: **MM. Erdman**, rapporteur, **Loones**, p. 2966.

Vote, p. 2967.

PROJETS DE LOI (Votes):

Projets de loi sur les protêts, p. 2967.

Projet de loi portant des dispositions diverses relatives aux protêts (Évocation), p. 2968.

Projet de loi octroyant la qualité d'officier de police judiciaire aux fonctionnaires des administrations fiscales mis à la disposition du procureur du Roi et de l'auditeur du travail (Évocation).

Vote réservé, p. 2967.

Vote sur l'ensemble, p. 2968.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Boutmans au ministre de la Justice sur «la mise en œuvre des recommandations de la commission d'enquête sur les sectes».

Orateurs: **M. Boutmans**, **Mme Willame-Boonen**, **M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 2969.

Demande d'explications de M. Hostekint au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «les chiffres récents relevés dans l'emploi des hormones dans l'élevage».

Demande d'explications de M. Happart au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises et au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «la recrudescence de l'emploi d'hormones dans l'engraissement des bovins».

Orateurs: **MM. Hostekint**, **Happart**, **Vergote**, **Anciaux**, **M. Colla**, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 2971.

Wetsontwerp tot bepaling van het aanbrengen van sommige vermeldingen op de identiteitskaart bedoeld in artikel 6, § 1, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, en tot regeling van het taalgebruik voor deze vermeldingen (Belangenconflict).

Bespreking. — *Sprekers*: **de heren Erdman**, rapporteur, **Loones**, blz. 2966.

Stemming, blz. 2967.

WETSONTWERPEN (Stemmingen):

Ontwerp van protestwet, blz. 2967.

Wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de protesten (Evocatie), blz. 2968.

Wetsontwerp houdende toekenning van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie aan de ambtenaren van de fiscale administraties ter beschikking gesteld van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur (Evocatie).

Aangehouden stemming, blz. 2967.

Stemming over het geheel, blz. 2968.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Boutmans aan de minister van Justitie over «de uitvoering van de aanbevelingen van de sekte-enquêtecommissie».

Sprekers: **de heer Boutmans**, **mevrouw Willame-Boonen**, **de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 2969.

Vraag om uitleg van de heer Hostekint aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «de recente cijfers inzake het gebruik van hormonen in de veeteelt».

Vraag om uitleg van de heer Happart aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de toename van het hormonengebruik bij het vetmesten van runderen».

Sprekers: **de heren Hostekint**, **Happart**, **Vergote**, **Anciaux**, **de heer Colla**, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 2971.

PRÉSIDENCE DE M. MOENS, VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOENS, ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 10.
De vergadering wordt geopend om 15.10 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

MM. Mouton, pour d'autres devoirs, et Urbain, à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Mouton, wegens andere plichten, en Urbain, in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES

Chambre des représentants

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

M. le président. — Par message du 15 mai 1997, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tel qu'il a été adopté en sa séance du même jour, le projet de loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée d'hommes et de femmes dans les organes possédant une compétence d'avis.

Ce projet de loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution. Il a été envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Bij boodschap van 15 mei 1997, heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals het in haar vergadering van dezelfde dag werd aangenomen, het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid.

Dit wetsontwerp regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. Het werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

D'autre part, par messages du 15 mai 1997, la Chambre des représentants a fait connaître au Sénat qu'elle a adopté et soumettra à la sanction royale:

1° le projet de loi contenant le premier ajustement du budget général des Dépenses de l'année budgétaire 1997 — Section «Emploi et Travail»;

2° un projet d'acte de naturalisations.

Anderzijds heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers, bij boodschappen van 15 mei 1997, aan de Senaat laten weten dat zij heeft aangenomen en aan de Koning ter bekrachtiging zal voorleggen:

1° het wetsontwerp houdende eerste aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1997 — Sectie «Tewerkstelling en Arbeid»;

2° een ontwerp van akte van naturalisaties.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

COMMUNICATIONS

Transmission d'un arrêté royal

MEDEDELINGEN

Overzending van een koninklijk besluit

M. le président. — En vertu de l'article 3bis des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur transmet au Sénat, avant sa publication au *Moniteur belge* l'arrêté royal du 25 avril 1997 tendant à modifier l'article 216 du Code des impôts sur les revenus 1992, en application de l'article 3, § 1er, 2°, et § 2, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne.

Avec cet arrêté royal sont également transmis, l'avis du Conseil d'État, le rapport au Roi ainsi que le texte du projet d'arrêté qui ont été soumis à l'avis de la section de législation du Conseil d'État.

Met toepassing van artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zendt de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel aan de Senaat over, vóór de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* het koninklijk besluit van 25 april 1997 houdende wijziging van artikel 216 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, met toepassing van artikel 3, § 1, 2°, en § 2, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie.

Met dit koninklijk besluit worden tevens overgezonden, het advies van de Raad van State, het verslag aan de Koning alsmede de tekst van het ontwerpbesluit die voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State werden voorgelegd.

— Distribution.

Ronddeling.

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le président. — En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. les recours en annulation de l'article 1er du décret de la Communauté française du 2 décembre 1996 modifiant la législation dans le domaine de l'enseignement et de l'article 58 du décret de la Communauté française du 9 septembre 1996 relatif au financement des Hautes Écoles organisées ou subventionnées par la Communauté française, introduits par l'A.S.B.L. Fédération des étudiants francophones et A. Tounquet (numéros du rôle 1078 et 1079, affaires jointes);

2. le recours en annulation des articles 15 et 16 du décret de la Communauté française du 9 septembre 1996 relatif au financement des Hautes Écoles organisées ou subventionnées par la Communauté française, introduit par l'A.S.B.L. Haute École Galilée (numéro du rôle 1083).

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof, kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. de beroepen tot vernietiging van artikel 1 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 2 december 1996 tot wijziging van de onderwijswetgeving en van artikel 58 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 9 september 1996 betreffende de financiering van de door de Franse Gemeenschap ingerichte of gesubsidieerde Hogescholen, ingesteld door de VZW «Fédération des étudiants francophones» en A. Tounquet (rolnummers 1078 en 1079, samengevoegde zaken);

2. het beroep tot vernietiging van de artikelen 15 en 16 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 9 september 1996 betreffende de financiering van de door de Franse Gemeenschap ingerichte of gesubsidieerde Hogescholen, ingesteld door de VZW «Haute École Galilée» (rolnummer 1083).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. la question préjudicielle relative aux articles 1er, 1^{er}bis, 3 et 4, de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités et conférant aux tribunaux de commerce la faculté de prononcer de telles interdictions, posée par le Tribunal correctionnel de Bruxelles (numéro du rôle 1084);

2. la question préjudicielle concernant l'article 362, alinéa 2, du Code civil, posée par le Tribunal de première instance d'Anvers (numéro du rôle 1086);

3. la question préjudicielle concernant l'article 1380, alinéa 2, du Code judiciaire, posée par le président du Tribunal de première instance de Namur, siégeant en référés (numéro du rôle 1087).

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 1, 1bis, 3 en 4, van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken, gesteld door de Correctionele Rechtbank van Brussel (rolnummer 1084);

2. de prejudiciële vraag betreffende artikel 362, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen (rolnummer 1086);

3. de prejudiciële vraag betreffende artikel 1380, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door de voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Namen, zitting houdende in kort geding (rolnummer 1087).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le président. — Par lettre du 13 mai 1997, le président du Parlement européen a transmis au Sénat :

a) une résolution sur la communication de la Commission relative au contenu illégal et préjudiciable sur Internet;

b) une résolution relative à la communication de la Commission intitulée : «L'artisanat et les petites entreprises, clés de la croissance et de l'emploi en Europe»;

c) une résolution sur le rapport sur la coordination des activités en faveur des P.M.E. et de l'artisanat;

d) une résolution sur la communication de la Commission «Vers une nouvelle stratégie maritime»;

e) une résolution sur les problèmes de développement des régions ultrapériphériques de l'Union européenne;

f) une résolution sur l'accord de coopération entre la Communauté européenne de l'énergie atomique et les États-Unis d'Amérique dans le domaine des utilisations pacifiques de l'énergie nucléaire;

g) une résolution sur le renforcement du système d'évaluation de l'impact,

adoptées au cours de la période de session du 23 au 24 avril 1997.

Bij brief van 13 mei 1997 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden :

a) een resolutie over de mededeling van de Commissie inzake illegale en schadelijke inhoud op Internet;

b) een resolutie over de mededeling van de Commissie over het ambacht en de kleine ondernemingen, sleutels tot groei en werkgelegenheid in Europa;

c) een resolutie inzake het verslag over de coördinatie van de activiteiten ten behoeve van het MKB en de ambachtelijke sector;

d) een resolutie over de mededeling van de Commissie «Op weg naar een nieuwe maritieme strategie»;

e) een resolutie over de ontwikkelingsproblematiek van de ultraperifere regio's van de Europese Unie;

f) een resolutie over de overeenkomst tot samenwerking bij het vreedzaam gebruik van kernenergie tussen de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Verenigde Staten van Amerika;

g) een resolutie over de versterking van het systeem van de effectrapportage,

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 23 tot 24 april 1997.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

*Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe**Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa*

M. le président. — Par lettre du 6 mai 1997, la présidente de l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe transmet au Sénat, le texte de la recommandation n° 1324 adoptée par cette assemblée relative à la contribution de l'assemblée parlementaire au 2e Sommet des chefs d'État et de gouvernement du Conseil de l'Europe.

Bij brief van 6 mei 1997, zendt de voorzitter van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa aan de Senaat de tekst van de aanbeveling nr. 1324, aangenomen door deze assemblee betreffende de bijdrage van de parlementaire vergadering aan de 2e Top van de staats- en regeringsleiders van de Raad van Europa.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Comité consultatif de bioéthique

Raadgevend Comité voor Bio-Ethiek

M. le président. — Par lettre du 15 mai 1997, le président du Comité consultatif de bioéthique a transmis au président du Sénat, en application des articles 8 et 10 de l'accord de coopération du 15 janvier 1993 portant création d'un Comité consultatif de bioéthique, un avis ainsi qu'un rapport de ce comité sur l'opportunité d'un règlement légal de l'euthanasie.

Bij brief van 15 mei 1997 heeft de voorzitter van het Raadgevend Comité voor Bio-Ethiek aan de voorzitter van de Senaat overgezonden, met toepassing van de artikelen 8 en 10 van het samenwerkingsakkoord van 15 januari 1993 houdende oprichting van een Raadgevend Comité voor Bio-Ethiek, een advies evenals een verslag van het comité over de wenselijkheid van een wettelijke regeling van euthanasie.

— Envoi à la commission des Affaires sociales et à la commission de la Justice.

Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden en naar de commissie voor de Justitie.

ÉVOCATIONS — EVOCATIES

M. le président. — Par message du 20 mai 1997, le Sénat a informé la Chambre des représentants de la mise en œuvre, ce même jour, de l'évocation du projet de loi modifiant la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage, la loi du 19 juillet 1991 organisant la profession de détective privé et la loi du 3 janvier 1993 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions.

Celui-ci a été envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

D'autre part, par message du 20 mai 1997, le Sénat a informé la Chambre des représentants de la mise en œuvre, ce même jour, de l'évocation du projet de loi modifiant la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État.

Celui-ci a été envoyé à la commission des Finances et des Affaires économiques.

De Senaat heeft bij boodschap van 20 mei 1997 aan de Kamer van volksvertegenwoordigers ter kennis gebracht dat tot evocatie is overgegaan, op diezelfde datum, van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten, de wet van 19 juli 1991 tot regeling van het beroep van privé-detective en de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op den handel in munitie.

Het werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

Anderzijds heeft de Senaat bij boodschap van 20 mei 1997 aan de Kamer van volksvertegenwoordigers ter kennis gebracht dat tot evocatie is overgegaan, op diezelfde datum, van het wetsontwerp tot wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Het werd verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

NON-ÉVOCATION — NON-EVOCATIE

M. le président. — Par message du 21 mai 1997, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, le projet de loi non évoqué modifiant la loi du 11 avril 1995 visant à instituer la charte de l'assuré social.

Bij boodschap van 21 mei 1997 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geëvoceerde wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 april 1995 tot invoering van een handvest van de sociaal verzekerde.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

PROJETS DE LOI — WETSONTWERPEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après :

1° portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Arménie, d'autre part, les Annexes I, II, III et IV, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996;

2° portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Ouzbekistan, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV et V, le Protocole et l'Acte final, faits à Florence le 21 juin 1996;

3° portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la Géorgie, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV et V, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996;

4° portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République du Kazakhstan, d'autre part, les Annexes I à III, le Protocole et l'Acte final, faits à Bruxelles le 23 janvier 1995.

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend :

1° houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Armenië, anderzijds, de Bijlagen I, II, III en IV, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996;

2° houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV en V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Florence op 21 juni 1996;

3° houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV en V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996;

4° houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds, de Bijlagen I tot III, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Brussel op 23 januari 1995.

Ces projets de loi seront imprimés et distribués.

Deze wetsontwerpen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Ils sont envoyés à la commission des Affaires étrangères.

Ze worden verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

PROPOSITIONS DE LOI — WETSVOORSTELLEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Les propositions de loi ci-après ont été déposées :

1° par M. Boutmans, modifiant l'article 813 du Code judiciaire en ce qui concerne l'intervention;

2° par M. Happart, modifiant l'article 89, § 2bis, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, de manière à imposer aux opérateurs de service de mobilophonie G.S.M. la vérification de la solvabilité des candidats au raccordement aux réseaux G.S.M.;

3° par M. Nothomb et Mme Milquet, relative à la suppression de l'effet dévolutif de la case de tête et à la suppression des listes de suppléants aux élections législatives.

De volgende wetsvoorstellen werden ingediend :

1° door de heer Boutmans, tot wijziging van artikel 813 van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de tussenkomst;

2° door de heer Happart, houdende wijziging van artikel 89, § 2bis, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven ten einde de exploitanten van GSM-netten te verplichten na te gaan of kandidaten voor een aansluiting op het GSM-net solvabel zijn;

3° door de heer Nothomb en mevrouw Milquet, tot afschaffing van de devolutieve werking van de lijststem en tot afschaffing van de lijsten van kandidaat-opvolgers bij de parlementsverkiezingen.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen.

La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le bureau.

De lijst van de in overweging te nemen voorstellen met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verzenden, is rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je voudrais attirer votre attention sur le fait que le rapport relatif au point 5 de notre ordre du jour n'a pas été mis à notre disposition dans un délai de 48 heures. Dès lors, il me paraît impossible d'en discuter.

M. le président. — Nous allons consulter le règlement, monsieur Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, le règlement précise qu'un délai de 24 heures s'ajoute au délai habituel lorsque l'envoi est effectué par l'intermédiaire de la poste. Or, en l'occurrence, nous avons reçu ce document hier matin par le canal de la poste. Par conséquent, le groupe PRL-FDF s'oppose au maintien de ce point à l'ordre du jour.

M. le président. — Monsieur Hatry, les services me signalent qu'il y a vraisemblablement un malentendu. Le rapport relatif au point 5 aurait été envoyé mardi, ce qui n'aurait pas été le cas en ce qui concerne le point 4.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, en ce qui concerne le point 4, nous avons reçu un véritable « torchon » truffé de fautes en commission des Finances mercredi matin à 11 heures, en vue de la lecture. Le nom de la commission et celui du président étaient, par exemple, erronés.

En ce qui concerne le point 5, je maintiens que nous avons reçu le rapport hier matin seulement. Le règlement prévoit clairement qu'il s'impose d'ajouter 24 heures au délai habituel en cas d'acheminement postal. Nous n'avons pas disposé de ces 48 heures...

M. le président. — Monsieur Hatry, permettez-moi de vous donner lecture de la disposition suivante — page 16 — de notre règlement : « L'envoi par la poste, par télécopie ou par courrier électronique vaut distribution. Toutefois, en cas d'envoi par la poste, le délai susindiqué est prolongé d'un jour. »

M. Hatry (PRL-FDF). — Précisément. Le délai de 24 heures est de rigueur en cas de distribution en séance. Par contre, il convient de respecter un délai de 48 heures entre le moment où les parlementaires reçoivent le rapport et celui où la discussion générale est ouverte.

M. le président. — Il y aurait une autre interprétation selon laquelle le rapport aurait été distribué à temps, conformément au règlement.

M. Hatry (PRL-FDF). — Il n'a pas été distribué dans les délais, puisque nous l'avons reçu hier matin.

M. le président. — Le règlement précise que les rapports sont traduits, imprimés en français et en néerlandais et distribués aux sénateurs au plus tard la veille de la discussion générale.

M. Hatry (PRL-FDF). — Lorsque La Poste assure la distribution, le règlement prévoit un délai de 48 heures.

M. le président. — Nous nous en tenons à notre interprétation, monsieur Hatry. La discussion générale relative au point 5 de notre ordre du jour aura lieu cet après-midi. Si vous le souhaitez, vous pouvez toujours en référer au bureau.

M. Hatry (PRL-FDF). — Je viens de soulever un problème. Je souhaite que le bureau se réunisse de toute urgence afin de le régler.

M. le président. — Il en est pris acte.

QUESTION ORALE DE M. HATRY AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR « L'INDEXATION DU REVENU CADASTRAL DU MATÉRIEL ET DE L'OUTILLAGE DES ENTREPRISES »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HATRY AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER « DE INDEXING VAN HET KADASTRAAL INKOMEN VAN HET MATERIEEL EN DE UITRUSTING VAN DE ONDERNEMINGEN »

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Hatry au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur.

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, par ma question orale du 7 mars 1996, j'avais posé à M. le vice-Premier ministre, une question quant à la suppression de l'indexation du revenu cadastral du matériel et de l'outillage. Il m'avait répondu: «J'ai personnellement proposé la suppression de l'indexation du revenu cadastral du matériel et de l'outillage des entreprises. Toutefois, pour pouvoir répondre aux réactions et questions suscitées par cette proposition dans le chef des régions et provinces, j'ai demandé à mon administration de déterminer l'impact par province de cette mesure, qui a pour conséquence de diminuer les recettes des régions, des provinces et des communes. Dès que je disposerai de ces renseignements, je soumettrai la question à la conférence interministérielle Finances-Budget en vue d'obtenir, je l'espère, l'accord des régions sur cette mesure, tout à fait logique, selon moi.»

J'apprends, ce jour, que cette anomalie de la législation fiscale, qui entraîne, d'année en année, un alourdissement excessif de la charge fiscale sur les investissements en matériel et en outillage, n'est toujours pas supprimée, et ce malgré un accord, intervenu en juillet 1996, des autorités régionales en ce sens. Quand cette indexation sera-t-elle enfin supprimée?

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, effectivement, j'ai soumis la suppression de l'indexation du revenu cadastral du matériel et de l'outillage pour accord aux ministres du Budget et des Finances des trois régions.

S'ils y sont tous les trois favorables, il existe cependant des divergences entre eux quant au contenu de la mesure à prendre: abrogation pure et simple de l'indexation ou gel de celle-ci.

Afin d'obtenir un consensus, je poserai à nouveau la question à l'occasion de la prochaine réunion de la Conférence interministérielle des Finances et du Budget qui se tiendra le 4 juin prochain.

M. le président. — La parole est à M. Hatry pour une réplique.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je ne tiens pas à jouer ici la mouche du coche, mais je m'interroge sur le fait qu'il faille une intervention telle qu'une question orale pour que le vice-Premier ministre nous annonce tout à coup qu'il fera dans dix jours ce qu'il aurait pu faire depuis longtemps, en fait un an, puisque les avis des ministres régionaux sont connus depuis juillet 1996. Je déplore que l'on ait perdu quasiment une année, au détriment des investissements dans le pays, avant d'entreprendre cette démarche que j'approuve, mais qui aurait dû se situer dans un délai bien plus rapproché de la communication des résultats de la concertation par les régions.

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, je voudrais dire à M. Hatry qu'il faut parfois beaucoup de temps pour aboutir à un consensus entre les trois régions du pays.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER WEYTS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER «HET VOORSTEL VAN EEN EUROPESE HEFFING OP ENERGIE»

QUESTION ORALE DE M. WEYTS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR «LA PROPOSITION D'UNE TAXE EUROPÉENNE SUR L'ÉNERGIE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Weyts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel.

Het woord is aan de heer Weyts.

De heer Weyts (CVP). — Mijnheer de voorzitter, op de Ecofin-raad van 17 maart 1997 presenteerde de Europese commissaris Mario Monti het voorstel van richtlijn van de Europese Commissie tot het invoeren van een belasting op energieproducten. De Lid-Staten werden verzocht dit voorstel te evalueren en hiervan verslag uit te brengen op de Ecofin-raad van einde mei.

Een belasting op energie in het algemeen en op petroleumproducten meer in het bijzonder, heeft een niet te verwaarlozen invloed op het concurrentievermogen van onze economie en bijgevolg op de tewerkstelling. De Nederlandse regering heeft de behandeling van het voorstel alvast erkend als een van de prioriteiten van haar voorzitterschap.

Aan de vice-eerste minister wil ik daarom volgende vragen stellen.

Ten eerste, wat is de concrete inhoud van het voorstel-Monti? Worden de minimumtarieven voor de energiebelasting opgetrokken?

Ten tweede, welk standpunt zal de Belgische regering innemen met betrekking tot dit voorstel? Wordt hierbij voldoende rekening gehouden met de impact op onze economie?

Ten derde, welke houding zullen de andere Lid-Staten aannemen? Zal het mogelijk zijn om het voorstel, indien nodig, bij te sturen?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Maystadt.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de voorzitter, de Europese Commissie stelt voor om op alle energieproducten accijnsminima in te voeren en dit in drie fasen, telkens op 1 januari 1998, 2000 en 2002. De bestaande accijnsminima voor minerale oliën worden herzien en minima worden ingevoerd voor andere energieproducten zoals aardgas, elektriciteit en steenkool.

De minima voorgesteld voor 1 januari 1998 zouden in België slechts aanleiding geven tot een verhoging van de accijnzen op enkele producten.

De Belgische regering schaaft zich volledig achter de doelstellingen die de Commissie met haar voorstel nastreeft. Het voorstel wordt momenteel in België door verschillende departementen onderzocht, meer bepaald met het oog op het inschatten van de impact ervan op onze economie. Aan de Europese Commissie werd eveneens gevraagd nader onderzoek te verrichten naar de economische gevolgen van het voorstel. Bovendien dient te worden opgemerkt dat het voorstel voorziet in specifieke bepalingen ter vrijwaring van de competitiviteit van de energie-intensieve bedrijven.

Aangezien het voorstel nog zeer recent is, is het nog te vroeg om een overzicht te kunnen geven van de houding die de andere Lid-Staten zullen aannemen. In het evaluatieverslag, voorgesteld door het Nederlandse voorzitterschap op de Ecofin-raad van 12 mei laatstleden wordt wel gemeld dat alle delegaties in de «Groep op hoog niveau» het er over eens waren dat het voorstel een waardevolle basis vormt voor verdere besprekingen.

Zo nodig, kan het voorstel natuurlijk nog worden bijgestuurd. Een en ander zal afhangen van de verdere werkzaamheden in de Europese werkgroepen en van de resultaten van de studies die door zowel de Europese Commissie als door de onderscheiden Belgische departementen worden verricht.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOONES AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE NATIONALE HYMNES EN HET BELGISCH LEGER»

QUESTION ORALE DE M. LOONES AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «LES HYMNES NATIONAUX ET L'ARMÉE BELGE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Loones aan de minister van Landsverdediging.

Vice-eerste minister Maystadt antwoordt namens zijn collega.
Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, gezien het grote aantal plechtigheden in ons land, is mijn vraag in verband met de houding van het Belgisch leger tegenover de nationale hymnes, toch wel belangrijk.

Bij tal van plechtigheden stellen we vast dat de Belgische strijdmachten zich zeer nadrukkelijk distantiëren van onze federale staatsinrichting door hun manifest gebrek aan eerbied voor de verschillende volksliederen en dan bedoel ik in het bijzonder voor het bij decreet erkende volkslied van de Vlaamse Gemeenschap, de «Vlaamse Leeuw». Ik heb geprobeerd te achterhalen of er in de Franstalige Gemeenschap een evenwaardige hymne bestaat, maar dat blijkt tot nu toe niet het geval.

Dit gebrek aan eerbied wordt bijvoorbeeld gedemonstreerd door tijdens de uitvoering van de Vlaamse hymne niet te groeten, terwijl er bij de uitvoering van alle andere, ook buitenlandse, nationale hymnes wel wordt gegroet.

Onlangs weigerde de muziekkapel van de zeemacht de Vlaamse hymne te spelen bij de opening van een nieuw centrum voor de training van geleidehonden voor blinden, op 16 mei in Koksijde-Oostduinkerke, ook al werd daartoe uitdrukkelijk verzocht door de inrichters, een Waalse vereniging «Les amis des aveugles» met een afdeling in Vlaanderen, «De Vrienden der Blinden».

Daarom heb ik de volgende vragen. Hoe verantwoordt de vice-eerste minister dat de strijdmachten weigeren te groeten bij de uitvoering van de Vlaamse hymne? Hoe verantwoordt hij dat de muziekkapel van de zeemacht ondanks de vraag van de organisatoren, weigert de Vlaamse hymne te spelen? Houdt deze weigering verband met de aanwezigheid van een lid van de koninklijke familie, in dit geval Prins Laurent?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Maystadt.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de voorzitter, ik lees het antwoord voor van mijn collega van Landsverdediging.

Ik had reeds de gelegenheid mijn standpunt over dit onderwerp uitvoerig toe te lichten bij het beantwoorden van een schriftelijke vraag van kamerlid Geert Bourgeois van 21 maart 1996. Ik vat nogmaals de regels kort samen.

De krijgsmacht is een federale instelling. Dit betekent dat de leden ervan bijzondere eer moeten bewijzen aan de federale symbolen, zoals de Belgische vlag en het Belgische volkslied. Dit is niet in dezelfde mate het geval voor de symbolen van de gewesten en gemeenschappen. De instructies betreffende het ceremonieel schrijven voor dat tijdens het spelen van het volkslied van een gemeenschap, de militair niet moet groeten, maar wel in de houding moet staan. Dezelfde instructies bepalen dat de volksliederen van de gemeenschappen principieel niet door een militaire

muziekkapel worden gespeeld, tenzij in uitzonderlijke omstandigheden. De muziekkapel van de marine heeft dus gehandeld conform de geldende voorschriften en de aanwezigheid van een lid van de koninklijke familie heeft met deze beslissing niets te maken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een repliek.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik neem akte van het antwoord van de vice-eerste minister. Wij kennen uiteraard de richtlijnen, maar mijn vraag was meer specifiek gericht op een bepaalde politieke houding bij het gebruik van een hymne van een gemeenschap en hoe de minister van Landsverdediging de onderrichtingen daaromtrent verantwoordt. De gegeven richtlijnen zijn een gebrek aan eerbied voor de federale inrichting van de Staat, meer zelfs, ze zijn een manifeste belediging van een deel van die Staat. Ik dring er bij de vice-eerste minister dan ook op aan de onderrichtingen te herzien. Wij zullen de zaak volgen. Indien de vice-eerste minister hier geen initiatieven neemt zullen we nagaan of we als parlement niet regelend kunnen optreden.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «LE RETOUR DES PARAS BELGES DU CONGO»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE TERUGKEER VAN DE BELGISCHE PARA'S UIT CONGO»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Lizin au ministre de la Défense nationale.

M. le vice-Premier ministre Maystadt répond en lieu et place de M. Poncelet, ministre.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, M. le vice-Premier ministre peut-il nous faire part des éléments concernant le retour des forces militaires de Pointe-Noire, le timing et les conditions de celui-ci?

Il semble qu'entre-temps le gouvernement ait fourni cette information à la Chambre et il serait souhaitable que nous la recevions à notre tour.

Quelle est l'appréciation générale sur le but de l'opération et son utilité?

Reste-t-il encore à Matadi ou dans d'autres parties du Congo un élément d'inquiétude particulier pour nos ressortissants?

Peut-on dès à présent parler du Zaïre en l'appelant Congo?

M. le vice-Premier ministre peut-il nous communiquer l'analyse faite par M. le ministre de la Défense de l'opération de recrutement de mercenaires menée sur le territoire belge par M. Tavernier?

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, je vous donne lecture de la réponse qui a été préparée par M. Poncelet, ministre de la Défense nationale.

Le gouvernement belge a décidé ce jour de réduire progressivement et de rapatrier le détachement belge en trois phases.

Premièrement, réduction initiale du volume, avec un retour de l'effectif de deux compagnies, et ce dans un délai de 24 à 48 heures. Dans le même temps, concentration du dispositif à Pointe-Noire.

Deuxièmement, dans un délai de quelques jours à une semaine et après une appréciation positive de la situation sécuritaire, une seconde réduction significative du personnel

Troisièmement, rapatriement du matériel et du personnel logistique et de garde en fonction des capacités de transport maritime.

Le gouvernement avait fixé pour mission au détachement belge d'être prêt à pouvoir agir afin de procéder à l'évacuation d'urgence de nos ressortissants si la situation l'exigeait. L'évolution de l'avancée des forces de l'Alliance ainsi que la situation concrète de nos ressortissants n'ont pas imposé d'intervention. Nul ne pourra dire si la présence de troupes au Congo-Brazzaville a contribué à la sauvegarde des expatriés. Nul ne pourra prouver le contraire non plus. Néanmoins, je ne puis que regretter qu'une majeure partie de nos ressortissants n'ont pas répondu aux appels du gouvernement lorsqu'il leur a été demandé de quitter le Zaïre. Ils ont pris des risques et en ont fait prendre aux militaires belges.

*M. Mahoux, vice-président,
prend la présidence de l'assemblée*

Il est clair que la situation à Kinshasa, ainsi que celle au Bas-Zaïre ou Bas-Congo n'est pas parfaitement sereine.

Pour Kinshasa, certains troubles persistent encore et, dans l'attente de la mise en place d'un gouvernement national, il n'est pas exclu que cette situation se poursuive, même si les perspectives sont relativement optimistes.

Pour le Bas-Zaïre ou Bas-Congo, la région n'est pas encore sous contrôle de l'Alliance et des troupes Ex-F.A.Z. et D.S.P. y sont présentes. La vigilance demeure de mise.

En ce qui concerne le recrutement de mercenaires, je ne puis que répéter que la loi belge interdit ce genre de pratique et que la poursuite des infractions relève de la responsabilité des autorités judiciaires.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin pour une réplique.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, je considère que la réponse relative au recrutement de mercenaires par M. Tavernier doit être interprétée comme un fait pouvant être acté par le Sénat et devant normalement être suivi d'une action publique.

Par ailleurs, M. le vice-Premier ministre n'a pas répondu à ma question relative à l'appellation Congo.

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, je dirai à Mme Lizin que, personnellement, j'ai repris l'habitude de parler du Congo.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDENBERGHE
AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN
ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «DE
OPSLAG VAN NUCLEAIR AFVAL IN GLABBEEK»

QUESTION ORALE DE M. VANDENBERGHE AU VICE-
PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE
ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LE DÉPÔT DE
DÉCHETS NUCLÉAIRES À GLABBEEK»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vandenberghe aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie.

Minister Colla antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Vandenberghe.

De heer Vandenberghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, op maandag 19 mei jongstleden betoogde de gemeente Glabbeek massaal tegen de berging van radioactief afval in een militair domein in haar gemeente. Drie domeinen in de deelgemeente Attenrove-Wever staan op de lijst van sites die de NIRAS thans in opdracht van de regering onderzoekt op hun geschiktheid voor de opslag van dit afval. Het actiecomité tegen kernafval te Glabbeek, dat alle verenigingen actief in de cultuur- de sport- en de jeugd-raad overkoepelt, wijst de opslag van dit afval in zijn gemeente resoluut van de hand. Ook in tal van andere gemeenten bestaat er ongerustheid naar aanleiding van het NIRAS-onderzoek.

In januari 1997 verklaarde de minister dat een lijst van 25 militaire sites, die buiten gebruik zijn of zullen komen, aan de NIRAS werd bezorgd voor onderzoek. De Senaat keurde in februari 1997 een resolutie goed. Daarin werd de regering gevraagd de resultaten van de in de regeringsverklaring aangekondigde onderzoeken over de uitvoerbaarheid van de berging van het laag radioactief afval, voor te leggen aan het Parlement alvorens een definitieve beslissing te nemen. Naar ik vernam werd de daarnet genoemde lijst ondertussen herleid tot negen sites. Over bepaalde sites werd dus blijkbaar reeds een beslissing genomen, zonder dat het Parlement daarover werd geconsulteerd.

Ik wil de minister hieromtrent volgende vragen stellen. Op basis van welke criteria werd de lijst beperkt? Is de wijziging van de bestemming van de geciteerde domeinen een mogelijk criterium? Is de beslissing definitief en zo ja, waarom werd dan het Parlement niet geraadpleegd?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Colla.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer de voorzitter, vice-eerste minister Di Rupo heeft mij het volgende antwoord bezorgd op de vraag van senator Vandenberghe.

Hij bevestigt wat hij blijkbaar reeds aan enkele senatoren heeft medegedeeld, namelijk dat er nog geen enkele beslissing werd getroffen en dat dit naar zijn oordeel in de eerstkomende tijd ook niet zal gebeuren.

Slechts negen sites werden niet van te voren uitgesloten door de NIRAS. De formulering is belangrijk. Zij toont aan dat er inderdaad nog geen beslissing is genomen. De NIRAS is tot die negen sites, waaronder deze van Zuurbemde in Glabbeek, gekomen na een zeer oppervlakkige evaluatie. 35 waren niet het voorwerp van een kwalificatiestudie waaruit zou kunnen blijken dat een van hen de eigenschappen zou bezitten van de 98 sites die in 1994 reeds werden geselecteerd. Vice-eerste minister Di Rupo acht het daarom weinig waarschijnlijk dat deze sites in aanmerking kunnen komen voor stockering van afval of voor de inrichting van evacuatie-installaties. Hij verzekert dat er alleszins geen beslissing zal worden genomen zonder dat de lokale overheden worden geraadpleegd.

Vice-eerste minister Di Rupo bevestigt dat hij een petitie van de gemeente Glabbeek in goede orde heeft ontvangen. Zij zal alleszins een element zijn in het toekomstige debat.

In antwoord op de concrete vragen van de heer Vandenberghe meldt hij dat de NIRAS bij de beperking van de lijst van sites is uitgegaan van een aantal criteria, zoals een minimale oppervlakte van 15 hectare, geomechanische stabiliteit van de bodem en dergelijke.

Wat voorafgaat geeft meteen antwoord op de vraag waarom het Parlement niet werd geraadpleegd.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME MAYENCE-GOOSSENS AU
MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS
SUR «LES SOINS PALLIATIFS»MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW MAYENCE-
GOOSSENS AAN DE MINISTER VAN VOLKSGE-
ZONDHEID EN PENSIOENEN OVER «DE PALLIATIEVE
ZORG»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Mayence au ministre de la Santé publique et des Pensions.

La parole est à Mme Mayence.

Mme Mayence-Goossens (PRL-FDF). — Monsieur le président, depuis une dizaine d'années, les soins palliatifs se sont développés dans notre pays à partir «de la base»: des médecins, infirmières, assistants sociaux, kinésistes, psychologues et bénévoles ont été interpellés par la détresse des grands malades en stade terminal et le désarroi de leurs familles dans les hôpitaux, lesquels, depuis les progrès prodigieux de la médecine et le développement vertigineux de la technologie médicale, sont devenus essentiellement des centres hautement technologiques où le diagnostic et le traitement doivent être la priorité absolue et dont les moyens sont déterminés par un système de financement de plus en plus coercitif.

Dans le cadre de l'accord de 1993 entre les gouvernements fédéraux, régionaux et communautaires, un groupe de travail restreint d'experts a étudié la question pour les trois formes de soins palliatifs, notamment les soins palliatifs à domicile, les unités résidentielles en soins palliatifs, la fonction palliative dans le cadre des hôpitaux. Des projets d'arrêtés royaux ont été déposés, entre autres «l'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 23 octobre 1964 portant fixation des normes auxquelles les hôpitaux et leurs services doivent répondre» pour la fixation des normes spécifiques des services de soins palliatifs.

Pour ce dernier, à deux reprises, un groupe de travail ad hoc formé au sien du Conseil des hôpitaux a rendu un avis favorable. Mais jusqu'à présent, l'arrêté royal n'a pas encore vu le jour.

D'une part, monsieur le ministre, pourriez-vous me renseigner sur l'état d'avancement de ce projet d'arrêté royal relatif aux soins palliatifs?

D'autre part, pourriez-vous me fournir la raison qui justifie un tel retard dans la mise en œuvre des conclusions du groupe de travail d'experts?

M. le président. — La parole est à M. Colla, ministre.

M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions. — Monsieur le président, effectivement, dès l'année 1993, la Conférence interministérielle s'est prononcée en faveur d'un certain nombre de dispositions dans ce domaine. En exécution de ces décisions, un arrêté royal portant sur *de palliatieve samenwerkingsverbanden* a été élaboré. Le Conseil national des hôpitaux a été consulté et le Conseil d'État a donné un avis en la matière.

J'espère que dans les jours à venir, ma collègue, Mme De Galan, et moi-même pourrons signer cet arrêté royal et que celui-ci sera alors publié.

Wat dat betreft is er na heel wat peripetieën sprake van een doorbraak. De Nationale Raad van Ziekenhuisvoorzieningen heeft ons tot nu toe enkel een algemeen advies gegeven maar gaf ons geen advies over de aparte koninklijke besluiten die wij aan hen overmaakten. De palliatieve samenwerkingsverbanden zijn belangrijk. Het koninklijk besluit bepaalt dat er één per 300 000 inwoners en minimum één per gemeenschap moet zijn, wat betekent dat er dus ook één moet zijn voor de Duitse Gemeenschap. In deze palliatieve samenwerkingsverbanden hebben alle organisaties en gezondheidsinstellingen die verbonden zijn met palliatieve zorgen zitting. In de financiering voor 1997 wordt niet enkel voorzien via de begroting van volksgezondheid maar ook via supplementaire kredieten toegekend door het RIZIV.

Les ministres compétents en la matière ont élaboré deux arrêtés royaux qui pourront intervenir dès que le Conseil d'État aura rendu son avis.

Het gaat om twee koninklijke besluiten, een inzake palliatieve eenheden en een inzake palliatieve functies in ziekenhuizen. Wat betreft de palliatieve eenheden, werd een koninklijk besluit gepubliceerd dat het maximum aantal bedden op 360 vastlegt. De gemeenschappen zijn verantwoordelijk voor de toewijzing. Wij hopen dat de Raad van State snel advies uitbrengt zodat de koninklijke besluiten kunnen worden gepubliceerd.

M. le président. — La parole est à Mme Mayence pour une réplique.

Mme Mayence-Goossens (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le ministre de sa réponse.

Comme vous, monsieur le ministre, j'espère que les deux arrêtés royaux en question ne subiront pas le sort qui a été réservé au premier arrêté. En effet, le lobbysme que l'on observe parfois dans certains domaines pourrait s'exercer en cette matière aussi. Je compte donc sur vous pour faire progresser ce dossier.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME DARDENNE AU MINISTRE
DE L'AGRICULTURE ET DES PETITES ET MOYENNES
ENTREPRISES ET AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLI-
QUE ET DES PENSIONS SUR «LE DÉBAT À L'O.M.C. SUR
LA QUESTION DES VIANDES HORMONÉES»MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DARDENNE
AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW EN DE KLEINE
EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN EN AAN DE
MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIOE-
NEN OVER «HET DEBAT BIJ DE WERELDHAN-
DELSORGANISATIE (WTO) OVER HET VRAAGSTUK
VAN HET HORMONENVLEES»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Dardenne au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises et au ministre de la Santé publique et des Pensions.

La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, en mai 1996, les États-Unis ont lancé une procédure, à l'Organisation mondiale du commerce, visant la décision européenne d'interdiction d'importation de viande bovine en provenance de pays autorisant l'usage des hormones. Les Américains considèrent la législation européenne comme une entrave au commerce et ils utilisent comme argument un rapport de l'Organisation mondiale de la santé concluant à l'innocuité de ces substances.

Sur la base de ces considérations, un rapport intérimaire du panel de l'O.M.C. donne raison aux États-Unis. Or, la presse de ce jour fait état de travaux de trois chercheurs remettant radicalement en cause le rapport de l'O.M.S., déjà contesté par ailleurs en raison de ses données fortement dépassées. Pour ces chercheurs, les cinq hormones admises aux États-Unis seraient nocives pour la santé de l'homme, même si elles sont administrées à faible dose. Ce nouvel élément change la donne, me semble-t-il.

Par ailleurs, si l'Europe était condamnée par l'O.M.C., elle pourrait cependant maintenir son interdiction, quitte à assumer les indemnités réclamées alors par les États-Unis.

Certains pays ont déjà signifié leur intention de ne pas céder aux pressions américaines. Notre pays, qui s'attache particulièrement à la lutte contre la mafia des hormones, n'a pas encore réagi aux tractations en cours à l'O.M.C., en tout cas publiquement.

Le débat est pourtant exemplaire, non seulement par ses enjeux pour le monde agricole et les consommateurs européens, mais aussi parce qu'il pourrait ouvrir la voie à d'autres requêtes concernant, par exemple, le B.S.T., c'est-à-dire l'hormone lactique, ou le brevetage du vivant.

Le ministre pourrait-il nous éclairer sur l'attitude de la Belgique dans ce conflit? Quelle position compte-t-elle prendre au sein du Conseil européen? À l'exemple d'autres pays, va-t-elle rester ferme sur ses positions quant à l'interdiction d'importation de viande hormonée, même en cas de condamnation de l'Europe par l'O.M.C.?

Demandez-vous, monsieur le ministre, une révision et un approfondissement du débat, au vu des données scientifiques nouvelles qui se font jour?

M. le président. — La parole est à M. Colla, ministre.

M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions. — Monsieur le président, un symposium a effectivement eu lieu, hier, au Parlement européen, notamment à l'initiative de M. Vandemeulebroecke. Trois professeurs ont pris la parole, un Allemand et deux Américains dont le professeur Ebstein, lequel a donné un interview qui a fort impressionné.

De professoren zijn alledrie kankerspecialisten en, voor zover mijn informatie correct is, hebben zij ondubbelzinnig verklaard dat ook met natuurlijke hormonen behandeld vlees gevaren inhoudt voor de consument omdat het kanker kan veroorzaken. Deze uitspraken staan in schril contrast met de verklaringen die werden afgelegd door wetenschappers van een «andere discipline» tijdens de conferentie die in november 1995 door de Europese Commissie werd ingericht en met de *codex alimentarius* van de Wereldgezondheidsorganisatie.

Mevrouw Dardenne vraagt mij of dit een nieuw element is. Het is geen nieuw element, omdat het de stelling bevestigt die minister Pinxten en ik altijd al hebben ingenomen. Wij hebben ons namelijk bij tal van gelegenheden, ook in de Europese context, zonder omwegen gekant tegen het gebruik van natuurlijke hormonen en bijgevolg ook tegen de invoer van vlees afkomstig van dieren die met dergelijke hormonen werden behandeld. Wel hoop ik dat de verklaringen van de drie kankerspecialisten een nieuw element zullen zijn in het internationale debat. Voor collega Pinxten en mij zijn zij in ieder geval een aanmoediging om ons te blijven verzetten tegen de Amerikaanse eis.

M. le président. — La parole est à Mme Dardenne pour une réplique.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, je remercie le ministre de sa réponse. Je pense pouvoir en conclure que la décision intermédiaire du panel O.M.C. sera rediscutée et que les pays européens tiendront fermement leur position. Nous risquons d'aboutir à autre chose puisque cette décision intermédiaire va dans le sens d'une condamnation de l'Europe et donne raison aux États-Unis.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME MILQUET AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LES TÂCHES SPÉCIFIQUES DES MEMBRES DU COLLÈGE DES PROCUREURS GÉNÉRAUX»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW MILQUET AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE SPECIFIEKE TAKEN VAN DE LEDEN VAN HET COLLEGE VAN PROCUREURS-GENERAAL»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Milquet au ministre de la Justice.

La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, l'analyse de l'arrêté royal du 6 mai dernier, répartissant les tâches spécifiques entre les différents membres du collège des procureurs généraux, démontre que cette répartition n'a pas toujours été opérée de manière heureuse.

Ainsi, le procureur général d'Anvers se voit attribuer le suivi de l'exécution des peines et la politique en matière de recherches et de poursuites; le procureur général de Liège, la matière de la défense sociale contre les anormaux et les délinquants d'habitude et le procureur général de Mons, la problématique des relations entre polices.

N'aurait-il pas été plus pragmatique de constituer, pour ces points uniquement, deux groupes de matières distinctes avec, d'une part, la politique de recherches et de poursuites englobant la gestion des relations entre polices et, d'autre part, la politique pénitentiaire dans son ensemble, y compris la loi de défense sociale? Quels sont les critères de répartition qui ont été opérés?

M. le ministre, considère-t-il que les blocs de compétences sont d'importance plus ou moins équivalente? En effet, on constate que les procureurs généraux de Gand, d'Anvers et de Bruxelles, qui sont tous trois néerlandophones, sont compétents à eux seuls pour les matières les plus stratégiques, à savoir la politique criminelle en général, l'exécution des peines, la criminalité financière, l'aide aux victimes, le terrorisme, le grand banditisme, les relations avec la Sûreté de l'État, le contrôle des magistrats nationaux, les hormones, l'environnement, etc., alors que les procureurs généraux de Mons et de Liège n'ont de compétence qu'en matière de relations entre les différents services de police, de sécurité routière, de stupéfiants, de criminalité contre les personnes et le droit social. N'est-ce pas là un début de déséquilibre entre les différents blocs de compétences, eu égard aux rôles linguistiques?

Enfin, je m'interroge sur l'opportunité — mais peut-être cet arrêté royal se limiterait-il à la législature — d'organiser une répartition géographique des tâches au lieu de se baser sur le critère des personnes. De cette façon, une nouvelle répartition des tâches pourrait être appliquée à chaque renouvellement. En effet, un futur procureur général n'aura peut-être pas les mêmes spécialités que son prédécesseur. Je me demande donc si ce type de répartition est bien rationnel. Les critères géographiques semblent applicables à long terme. Pratiquer de la sorte revient à ignorer la spécialisation des personnes et à négliger les possibilités de modification à chaque renouvellement d'un procureur général.

Si l'on va, comme je l'espère — je pense que c'est aussi votre souhait, monsieur le ministre — vers des mandats à temps, les personnes ne seraient en fonction que pour une période déterminée.

M. le président. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Monsieur le président, c'est en vertu de l'article 2, paragraphe 5, de la loi du 4 mars 1997 instituant le collège des procureurs généraux que le Roi, après concertation avec le collège des procureurs généraux, peut confier des tâches spécifiques aux membres du collège.

L'arrêté royal du 6 mai 1997 relatif aux tâches spécifiques des membres du collège des procureurs généraux a été publié au *Moniteur belge* du 14 mai 1997. Il établit une liste des tâches spécifiques de chacun des procureurs généraux. Cette liste a été élaborée après de longues discussions en collège, discussions auxquelles j'ai participé. Plusieurs critères ont été pris en compte.

Premièrement, un équilibre global des charges entre les différents dossiers, ce qui suppose certains choix arbitraires.

Deuxièmement, la spécificité de chacun des ressorts. C'est ainsi que le procureur général de Bruxelles s'est vu confier la matière économique et financière puisque c'est là que sont traités les principaux dossiers à cet égard et que le procureur général de Gand s'est vu attribuer la question des hormones. M. Timperman est en effet très spécialisé en ce domaine.

Troisièmement, on a aussi tenu compte de l'équipement en moyens humains de chacun des parquets généraux en quantité et en nombre de spécialistes de certains problèmes. Tous les parquets généraux ne sont pas aussi nombreux. Les cinq parquets sont différents.

Quatrièmement, on a enfin tenté de regrouper certaines matières liées entre elles. Par exemple, il est cohérent que le procureur général de Gand soit chargé de la direction des magistrats nationaux et des relations internationales dont sont chargés ces magistrats.

Les discussions ont montré que d'autres répartitions étaient envisageables et qu'il sera toujours possible de les modifier à l'expérience. Mais je puis vous dire que l'objectif a été de trouver un consensus au sein du collège. Les choix ne sont donc pas définitifs. Au contraire, nous avons vraiment l'intention de suivre les personnes en charge. À tout moment, il sera possible d'adapter les compétences, si besoin est, en fonction de différents critères. Je puis en tout cas certifier qu'aucun débat communautaire n'a eu lieu et que nous n'avons nullement constaté une lutte d'influences entre les membres du collège. Un consensus s'est véritablement dégagé entre les cinq procureurs généraux.

De plus, le fait de leur confier certaines tâches ne signifie pas qu'ils bénéficient de la compétence intégrale. Il appartient au collège de décider.

La mission confiée aux procureurs généraux consiste à préparer les dossiers et à assurer un certain suivi. Cela dit, il serait donc mal venu d'exagérer l'importance de la liste. Il appartient au collège, par consensus, d'organiser la politique criminelle et de rechercher la cohérence entre toutes ces matières.

M. le président. — La parole est à Mme Milquet pour une réplique.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le ministre, la loi prévoit que, pour ces matières, les discussions et décisions aient lieu en collège.

Par ailleurs, le poste de procureur général de Mons est toujours vacant et nous espérons le voir comblé à bref délai. Je ferai cependant remarquer qu'il ne lui est pas revenu la part la plus intéressante, étant donné ses compétences relativement réduites, même si elles sont reprises deux fois dans l'énumération! Quoi qu'il en soit, nous jugerons sur pièces; il est néanmoins positif que la situation ne soit pas figée, qu'une adaptation reste possible.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. LALLEMAND AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LES CERTIFICATS MÉDICAUX ADRESSÉS PAR L'OFFICE DES ÉTRANGERS AUX MÉDECINS TRAITANTS DE CANDIDATS-RÉFUGIÉS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LALLEMAND AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE GENEESKUNDIGE VERKLARINGEN DIE DE DIENST VREEMDELINGENZAKEN LAAT INVULLEN DOOR ARTSEN DIE KANDIDAAT-VLUCHTELINGEN BEHANDELEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Lallemand au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur.

M. le secrétaire d'État Peeters répondra en lieu et place du vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur.

La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, l'Office des étrangers adresse à de nombreux médecins traitants des demandes de certificats médicaux concernant des patients dont la situation administrative est soumise à l'appréciation de l'office. Ces documents pré-imprimés portent non sur un véritable diagnostic, mais sur des renseignements qui, de toute évidence, sont destinés à évaluer les possibilités d'expulsion du patient hors du territoire belge. Le médecin est en effet appelé à exprimer des points de vue qui vont certainement influencer la décision de l'administration à l'égard de ces étrangers. Les médecins traitants sont ainsi amenés à remplir des documents qui peuvent porter préjudice à leur patient. Ils s'inquiètent dès lors du rôle qui leur est dévolu et qui, dans certains cas, s'avère difficilement conciliable avec leur déontologie médicale, d'autant que leurs réponses peuvent priver leur patient de l'assistance médicale qu'ils ne pourront probablement pas trouver dans leur pays.

En conséquence, je voudrais demander à monsieur le ministre si l'Office des étrangers fonde cette pratique sur une quelconque disposition légale ou réglementaire? Dans l'affirmative, laquelle? Par ailleurs, cautionne-t-il cette pratique et la juge-t-il compatible avec l'éthique médicale? N'y voit-il pas un problème majeur de contradiction d'intérêts dans le chef du médecin qui doit établir de tels certificats? Enfin, envisage-t-il la possibilité de modifier cette pratique?

M. le président. — La parole est à M. Peeters, secrétaire d'État.

M. Peeters, secrétaire d'État à la Sécurité, adjoint au ministre de l'Intérieur et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, adjoint au ministre de la Santé publique. — Monsieur le président, je vous donnerai tout d'abord un aperçu de la pratique en vigueur.

Lorsqu'une personne étrangère qui séjourne dans notre pays illégalement ou sur la base d'un visa ou d'un permis de séjour de courte durée, demande une prolongation de ce visa ou permis ou un sursis d'une mesure d'éloignement pour des raisons médicales, l'Office des étrangers demande à l'intéressé de faire remplir un formulaire par son médecin traitant.

Ce formulaire doit permettre à l'office de contrôler si les motifs invoqués par l'intéressé sont corrects et si un retour au pays d'origine est vraiment impossible ou médicalement injustifiable.

Ce document demande un certain nombre de données et d'appréciations sans que l'on oblige pour autant le médecin traitant à communiquer des renseignements concernant l'affection dont souffre son patient.

Lorsque, sur la base de ce certificat médical ou d'autres données du dossier, aucune décision ne peut être prise, l'Office des étrangers a alors recours à un médecin pour juger des aspects médicaux. Il s'agit, bien entendu, d'un médecin désigné par une organisation privée avec laquelle l'Office des étrangers a depuis peu conclu un accord afin de faire procéder à l'examen de problèmes médicaux.

L'Office des étrangers prend alors une décision définitive sur la base du certificat établi par le médecin traitant et, éventuellement, l'avis remis par le médecin désigné par l'office et d'autres données comme, par exemple, la situation de l'intéressé dans son pays d'origine.

La désignation d'un médecin chargé d'émettre un avis ou d'effectuer un contrôle permet au médecin traitant de fournir des précisions à son confrère, lequel peut évaluer le problème médical sans que les données soient communiquées aux fonctionnaires de l'Office des étrangers.

Volgens het algemeen geldende principe moet degene die een afwijking vraagt, ook de gegrondheid van deze vraag kunnen bewijzen en zijn beweringen kunnen staven.

Daarom legt de dienst Vreemdelingenzaken de beweringen van de betrokkene ter verificatie voor aan de behandelende geneesheer.

Een arts is inderdaad gebonden door het medisch beroepsgeheim. Hij kan dus geen medische gegevens aan derden meedelen, zelfs niet indien de betrokken patiënt daartoe toestemming geeft. Daarom beperkt het attest zich tot een algemene beoordeling en een algemeen besluit. De behandelende geneesheer kan eventueel de nodige medische gegevens meedelen aan de geneesheer die werd aangesteld door de dienst Vreemdelingenzaken. Ook die geneesheer is gebonden door zijn beroepsgeheim en kan in het dossier dus enkel een algemene aanbeveling inzake de mogelijkheid tot terugkeer formuleren. De specifieke diagnose of de specifieke medische details kan hij niet in het dossier laten openen.

Dat een medisch advies ertoe kan leiden dat een visum of verblijfsvergunning niet wordt verlengd en een patient bijgevolg niet langer kan rekenen op diezelfde verzorging die hij in België zou kunnen krijgen, kan in bepaalde medische kringen beschouwd worden als strijdig met de deontologie. Het verlengen van een verblijfsvergunning of het uitwijzen behoort evenwel exclusief tot de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken. De geneesheren beslissen hiet nier over; zij geven enkel een

appreciatie op basis van het dossier dat hen ter verificatie wordt voorgelegd. De geneesheer wordt dus enkel om een medisch advies gevraagd.

De dienst Vreemdelingenzaken voert trouwens een zeer genuanceerd beleid inzake het verlengen van verblijfsvergunningen in geval van medische problemen. Hierbij wordt rekening gehouden met diverse elementen, zoals de ernst van de ziekte, de mogelijkheid om een behandeling zelf te financieren en de mogelijkheid van een behandeling in het land van herkomst. Ook met het aspect van het voorkomen van «asieltoerisme» wordt rekening gehouden. Grosso modo houdt men zich aan het principe om in geval van ernstige ziekte een uitstel van de uitwijzing of een verlenging van het verblijf toe te kennen. Dit gebeurt echter slechts in zeer uitzonderlijke gevallen.

Tot nu toe hebben wij over deze problematiek en de gevolgde procedure geen specifieke klachten ontvangen of geen problemen gehad, ook niet met de Orde van geneesheren of de controlerende geneesheren. Wij menen dat dit de enige werkbare praktische oplossing is om de medische elementen die door de betrokkenen worden aangevoerd, te laten verifiëren, niet door ambtenaren, maar door bevoegde medici, die gebonden zijn door het beroepsgeheim en enkel een algemene appreciatie en een algemeen advies over een mogelijke terugkeer geven zonder dat zij specifieke medische gegevens vrijgeven.

M. le président. — La parole est à M. Lallemand pour une réplique.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, la réponse du ministre n'élimine pas une série de questions qui lui seront probablement posées prochainement par les médecins, qui m'ont récemment consulté à ce sujet.

Le problème se pose incontestablement en terme de secret médical. J'ai sous les yeux le modèle de certificat médical distribué aux médecins. Je vous donne lecture des questions posées dans ce document : L'affection est-elle aiguë ? Est-elle chronique ? Est-elle améliorable ? Est-elle guérissable ? Quel est le pronostic vital ?

Il s'agit donc clairement de données qui relèvent du secret médical. Nous ne sommes apparemment pas d'accord, monsieur le ministre, sur la définition de ce secret ni sur ce qu'il couvre.

En ce qui concerne la relation du médecin avec le patient, il convient d'éviter les situations susceptibles de créer un conflit entre l'intérêt du malade et la conscience du médecin.

En l'occurrence, si le médecin indique sur le certificat que la personne en question est guérissable, que son affection n'est pas trop aiguë et qu'elle peut éventuellement retourner dans son pays, il peut craindre que cette décision ait des conséquences néfastes pour elle : soins de santé moins efficaces, existence plus pénible ou, simplement, projet de vie contrarié. Le médecin peut considérer que tel n'est pas son rôle et qu'il n'a pas à prendre attitude en la matière.

La déontologie médicale supporte donc difficilement, me semble-t-il, l'obligation faite aux médecins de fournir, à l'administration chargée de statuer sur une expulsion éventuelle, des données de nature médicale, obtenues dans le cadre d'un rapport de confiance établi avec le patient.

Par ailleurs, certaines données sont très arbitraires. On trouve par exemple, dans le certificat, la question suivante : «Les soins peuvent-ils être continués dans le pays de provenance?» De nombreux médecins sont incapables de répondre de façon sérieuse à une telle question.

Le problème demeure donc entier, monsieur le ministre. Je crains que votre réponse ne soit pas satisfaisante, ni sur le plan des principes ni sur le plan du droit.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN PROTESTWET

Algemene bespreking en artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI SUR LES PROTÊTS

Discussion générale et examen des articles

WETSONTWERP HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT DE PROTESTEN (EVOCATIE)

Algemene bespreking

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS DIVERSES RELATIVES AUX PROTÊTS (ÉVOCATION)

Discussion générale

De voorzitter. — Dames en heren, ik stel voor de bespreking van de beide wetsontwerpen samen aan te vatten.

Je vous propose d'examiner ensemble les deux projets de loi. (*Assentiment.*)

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking van het geëvoceerde ontwerp. (*Zie document nr. 1-556-3 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1996-1997.*)

Conformément à notre règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion, pour ce qui concerne le projet relevant de la procédure d'évocation. (*Voir document n° 1-556-3 de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session de 1996-1997.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Coene (VLD), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het verslag van de bespreking in de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden was gisterennamiddag klaar; het werd 's avonds aan de senatoren bezorgd. Volgens ons reglement kunnen de ontwerpen dus nog niet vandaag in plenaire vergadering worden behandeld. De leden van de commissie hebben zich nochtans bereid verklaard de bespreking te laten plaatshebben op voorwaarde dat dit later niet als precedent zal worden ingeroepen. Aangezien er volgende week geen plenaire vergadering zal plaatsvinden, maar de evocatietermijn toch moet worden gerespecteerd, zijn wij eigenlijk verplicht de ontwerpen vandaag te behandelen. Ik zal in mijn verslag dan ook vrij uitvoerig ingaan op de bespreking in de commissie.

De ontwerpen hebben een vrij lange voorgeschiedenis. Een eerste versie, die werd ingediend in mei 1996, heeft aanleiding gegeven tot een uitgebreide discussie in de commissies voor de Justitie van de Kamer en van de Senaat. Ingevolge deze discussie werd het teruggetrokken en werden einde 1996 twee nieuwe ontwerpen ingediend, namelijk het ontwerp van protestwet en het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de protesten. Deze ontwerpen werden verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting van de Kamer, waar zij op 27 februari van dit jaar werden goedgekeurd.

Vervolgens heeft de senaatscommissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden op 11 maart 1997 het ontwerp van protestwet voor de eerste maal besproken, aangezien artikel 77 van toepassing is op dit ontwerp. Gedurende deze vergadering oordeelde de commissie het nuttig het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de protesten te evoceren zodat het dossier in zijn geheel door de commissie kan worden behandeld. Het ontwerp werd op 17 maart 1997 dan ook geëvoceerd. Aangezien de onderzoekstermijn op 2 juni 1997 vervalt, zijn wij genoodzaakt vóór deze datum een eindbeslissing te nemen.

In het verslag wordt een geschiedkundige uiteenzetting gegeven over de rol van het handelspapier en over de protesten. Voorts worden een aantal definities en procedures toegelicht. Voor dit aspect van de materie verwijs ik de geïnteresseerde lezer naar het verslag.

Ik zal nu het doel van de voorgestelde hervorming en de formele vorm die zij heeft aangenomen, trachten te omschrijven. Het wetsontwerp wil de veiligheid van het handelspapier en de rationalisatie van het gebruik verzoenen ten einde de kosten voor het behandelen van het handelspapier en voor het opstellen van de protesten te drukken. De hervorming bestaat uit twee delen. Het eerste gedeelte is van technische aard en beoogt de informatica zo veel mogelijk te integreren in het proces dat het handelspapier doorloopt. Het tweede gedeelte beoogt de wetteksten aan te passen aan de technische modernisering.

In de praktijk heeft de hervorming tot gevolg dat al het handelspapier dat is gedomicilieerd bij een kredietinstelling door middel van een bankrekeningnummer, wordt overgedragen aan het Herdiscontering- en Waarborginstituut. Dit instituut zal optreden als centraal beheersorgaan van het handelspapier en van de protesten en zal zich op de vervalddag bezighouden met het incasso via de verrekeningskamer van de Nationale Bank van België. De bankrekeningen zullen dus automatisch worden gedebiteerd en gecrediteerd.

De gegevens zullen tussen het HWI en de kredietinstellingen circuleren via elektronische weg of via fax naargelang de voorkeur van de instelling.

Het HWI zal aan een gerechtsdeurwaarder vragen om protest op te stellen in geval van niet-betaling. De protestakte zal automatisch worden opgesteld door het informaticasysteem van het instituut, dat over alle nodige gegevens beschikt. De gerechtsdeurwaarder moet de akte alleen nog betekenen. De gerechtsdeurwaarder moet dus enkel nagaan of het protest al dan niet correct is.

Het HWI zal in een geautomatiseerd bestand eveneens een repertorium bijhouden van alle protesten.

Dit zal de registratie en de publicatie van de protesten vergemakkelijken. Het zal ook de taken van de administratie van de BTW en van de Registratie en Domeinen aanzienlijk verlichten. Zij zullen zich in de toekomst kunnen beperken tot het registreren van het protest op basis van het repertorium dat al door het HWI werd opgesteld.

Voor de protesten wegens niet-acceptatie en de protesten in verband met handelspapier dat niet voorzien is van een bankrekeningnummer, blijft de procedure van de wet van 1877 behouden. Dit betekent in de praktijk dat het protest wordt opgesteld bij de betrokkene. De gerechtsdeurwaarder moet thans echter — en dit is wel een nieuw element in de procedure — een voor eensluidend verklaard afschrift van het protest bezorgen aan de centrale depositaris, namelijk het HWI. In beide gevallen staat de centrale depositaris telkens in voor de registratie en de publicatie van de protesten.

Er werden twee wetsontwerpen ingediend. Het ontwerp van protestwet groepeerde alle bepalingen die krachtens artikel 77 van de Grondwet in beide Kamers moeten worden behandeld. Alle andere bepalingen werden samengevoegd in het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de protesten.

Het belang van de hervorming voor de banksector is duidelijk. De automatisering en de centralisering van de operaties zullen een vermindering van de administratiekosten met zich brengen. Bovendien zal de veiligheid verhogen, omdat het thans duidelijk zal zijn dat bepaalde handelspapieren al dan niet werden geprotesteerd. In het verleden was dit niet altijd het geval.

Het gebruik van handelspapier wordt bovendien aanzienlijk vergemakkelijkt door aan de gebruikers standaardformulieren ter beschikking te stellen evenals een brochure die aangeeft hoe het formulier moet worden ingevuld.

Door de modernisering van de wijze waarop het handelspapier verwerkt wordt, zal het krediet sneller ter beschikking worden gesteld. Bovendien verkleint het overdragen van gegevens via elektronische weg het risico op vergissingen.

Ten slotte zal de wijziging van de registratie- en de publicatieprocedures ook de Staat ten goede komen, aangezien zijn taak zich voortaan zal beperken tot het ontvangen van het vast recht van 200 frank, terwijl de verplichting om de tabellen met protesten op te stellen wordt overgedragen aan het HWI.

Bij de bespreking in de commissie werden een viertal aandachtspunten naar voren gebracht.

Ten eerste werd betreurd dat er zoveel tijd werd verloren met nodeloos juridisch gekibbel tussen Kamer en Senaat over het bicamerale dan wel monocamerale karakter van sommige bepalingen. Zodoende wordt de wet pas een jaar later van kracht en werd een jaar langer gesukkeld met de verouderde verwerkingsmethoden voor handelspapier.

Ten tweede bestond er een betwisting over het genot van de registratierechten. Voor sommige leden was het niet duidelijk of de registratierechten aan de federale dan wel aan de gewestelijke overheid toekomen. De minister verwees in dit verband naar de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gewesten en de gemeenschappen die duidelijk bepaalt dat alleen de registratierechten op de overdracht van onroerende goederen ten bezwarende titel een gewestelijke belasting zijn en dat griffie- en registratierechten op protesten een federale belasting zijn. De griffierechten worden overigens voor een deel aangewend om het gerecht te financieren.

Ten derde werden een reeks opmerkingen geformuleerd over de centraliserende rol die aan het Herdisconterings- en Waarborginstituut wordt toegewezen. Het HWI is een instelling *sui generis*, zonder eigen personeel. De instelling bestaat enkel op papier en de haar toegewezen opdrachten worden uitgevoerd door het personeel van de Nationale Bank. Door de centralisatie van de bewerkingen stijgt weliswaar de efficiëntie en dalen de kosten, maar andere instellingen zouden deze opdracht op een goedkopere manier kunnen vervullen dan de Nationale Bank.

In dit verband heeft de minister erop gewezen dat met het toekennen van deze nieuwe bevoegdheden aan het HWI wordt tegemoetgekomen aan het verzoek van de financiële sector om de verwerking van het handelspapier te centraliseren. Het HWI hield zich hiermee reeds in belangrijke mate bezig, zodat de keuze voor de hand lag.

Ten vierde stond ter discussie welke minister zal instaan voor het betalen van de vergoeding aan de centrale depositaris, in casu het HWI. Het wetsontwerp bepaalt dat de Koning de vergoeding bepaalt. In het geval dat de betaling zou geschieden door de minister van Economische Zaken, zou er een probleem rijzen met de controle op de effectieve kosten van de bewerking van protesten, aangezien alleen de minister van Financiën het toezicht uitoefent op het HWI. De kosten waarvan sprake betreffen enkel de kosten die gepaard gaan met het protesteren tegen de niet-betaling van handelspapier. Het centrale beheer van het handelspapier zal door het HWI zelf worden waargenomen, maar de kosten ervan zullen worden gedragen door de financiële instellingen en niet door de houders van handelspapier.

Ten slotte werd erop gewezen dat de informatisering en de centralisering voor gevolg hebben dat alle opdrachten in Brussel worden geconcentreerd en dienen te worden behandeld door de griffies van de Brusselse rechtbanken, die in tegenstelling tot de vroeger gangbare spreiding nu vrijwel alle protesten van het hele land in ontvangst zullen nemen. Voor dit probleem werd geen afdoende oplossing gevonden en uiteindelijk zal worden afgewacht of de praktijk wel tot onoverkoombare problemen zal leiden.

Op grond van de gevoerde discussies, kwam de commissie tot het besluit dat het niet noodzakelijk was amendementen in te dienen. Er werden wel een aantal vormverbeteringen aangebracht. Zij werden in het verslag opgenomen.

De acht aanwezige leden hebben de ontwerpen met eenparigheid van stemmen aangenomen. Het verslag werd eveneens eenparig goedgekeurd.

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, comme l'a dit le rapporteur, que je tiens à féliciter de son travail, ce projet de loi a été adopté à l'unanimité en commission. C'est dire que nous le soutiendrons également en séance publique.

Si je prends la parole maintenant, c'est essentiellement pour souligner, afin que cela ne se reproduise pas à l'avenir, que ce projet illustre malheureusement une série de fausses manœuvres, de cafouillages, de tâtonnements et d'erreurs dans le travail législatif du Sénat. L'historique de ce cheminement figure d'ailleurs aux pages 2 et 3 du rapport.

Je me permets de signaler que le président de l'institution qui devra gérer les protêts, le vice-gouverneur de la Banque nationale et président de l'I.R.G., M. William Fraeys, m'avait téléphoné au moment où le gouvernement avait déposé ce projet, en mai 1996, pour attirer mon attention sur la nécessité d'aller rapidement de l'avant, le monde économique attendant ce changement destiné à rationaliser et à rendre plus efficace le système des protêts. M. Fraeys partait bien entendu de l'idée que la commission des Finances et des Affaires économiques serait saisie de ce projet. En réalité, ce fut la commission de la Justice. Sans doute, l'ordre du jour de cette dernière n'est-il pas suffisamment chargé et s'est-il avéré nécessaire de le meubler par quelques points additionnels !

Quoi qu'il en soit, la commission de la Justice s'est penchée sur ce projet et elle a évidemment mis en avant des contestations quant à la définition et à la qualité du projet de loi, s'interrogeant sur le fait de savoir si la matière traitée relevait de l'article 77 ou de l'article 78 de la Constitution ou d'un savant mélange des deux articles. Après en avoir longuement délibéré, la commission de la Justice du Sénat a interrogé celle de la Chambre afin de connaître son attitude. Après cet interminable aller-retour, elle arriva à la conclusion que, conformément à la nouvelle doctrine du Conseil d'État, il valait mieux scinder le projet en deux parties, l'une relevant de l'article 77 et l'autre, de l'article 78 de la Constitution.

Chronologiquement, cette saga du premier projet de loi a commencé en mars 1996 pour se terminer en décembre 1996, après des manœuvres parfaitement inutiles.

On m'avait peut-être reproché un certain manque de feeling à l'égard des problèmes de justice et de droit, mais je me permets de souligner que si la commission des Finances et des Affaires économiques avait été saisie de ce projet, il aurait pu être voté en commission et en séance plénière du Sénat avant les vacances d'été. Malheureusement, il n'en fut rien.

Vous trouverez d'ailleurs en annexe au rapport le texte de trois lettres que j'ai jugé nécessaire, tant comme président de commission que comme sénateur, membre de l'opposition, d'adresser au président de l'I.R.G., pour lui demander d'excuser la lenteur du processus législatif. En effet, je considère que des événements de ce genre portent atteinte à la réputation des parlementaires et nuisent à l'image de leur travail législatif. Avant d'en arriver aujourd'hui au vote de ce projet à caractère essentiellement technique, près de quinze mois se seront écoulés, alors qu'il aurait pu être expédié en trois mois si on avait voulu faire preuve d'un peu de bonne volonté.

Deuxième point : je me vois malheureusement obligé de formuler une critique très nette sur la façon de travailler du Sénat à l'heure actuelle. En effet, comme l'a dit M. Coene, il semble que l'on traite avec une désinvolture certaine les pièces et rapports des commissions ordinaires.

Ainsi, par exemple, j'ai introduit un amendement à un projet de résolution en janvier dernier. Il a fallu attendre quatre mois pour que ce document soit imprimé à l'intention de la commission des Affaires étrangères. Par ailleurs, nous avons reçu hier un projet de rapport sur les protêts comportant de très nombreuses erreurs. Ce document était intitulé « Rapport fait au nom de la commission des Affaires sociales ». De plus, le président de la commission, qui d'après ce texte avait signé le rapport, était notre honoré confrère M. Roger Lallemand et non votre serviteur.

On semble vraiment traiter par dessus la jambe le travail des commissions ordinaires pour consacrer d'autant plus de temps et d'énergie aux autres commissions. Je crois qu'il y a là une erreur de priorité. Ce n'est pas parce que, pour le moment, la radio et la télévision donnent une diffusion majeure aux commissions d'enquêtes, lesquelles remplissent également les pages des journaux, que le principal du travail parlementaire se situe à ce

niveau. Il est à mon sens erroné de négliger à ce point le travail des commissions ordinaires car il viendra un moment où les commissions d'enquête prendront fin et le public s'interrogera alors sur les activités du Parlement. Il aura l'impression qu'il ne s'y passe plus rien puisque les commissions d'enquête auront pris fin.

Essayons de revaloriser quelque peu le travail des commissions normales car celles-ci reprendront à un moment donné le principal de l'activité parlementaire. Il n'est donc plus question de continuer à traiter comme des commissions de seconde zone celles qui accomplissent la majeure partie du travail parlementaire et assurent le contrôle du gouvernement, ce qui constitue, jusqu'à nouvel ordre, la tâche principale du Parlement. Il ne nous appartient pas de nous substituer au pouvoir judiciaire, comme d'aucuns en rêvent à l'heure actuelle.

Troisième point : nous confions à nouveau une activité à l'I.R.G., l'Institut de réescompte et de garantie qui, comme l'a dit tout à l'heure le rapporteur, n'a pas de personnel propre. En d'autres termes, c'est la Banque nationale de Belgique qui se chargera de cette activité « modernisée ». La Banque nationale de Belgique voudrait devenir, dans la nouvelle structure du système bancaire européen, une sorte de *Federal Reserve Bank of Brussels*. Dans l'esprit des dirigeants de la Banque nationale, Bruxelles est l'équivalent de New York. Ils considèrent donc qu'il s'agit de la banque principale par laquelle se déroulent les opérations du marché monétaire de la Banque centrale européenne.

La Banque nationale n'étant pas tout à fait certaine de cette évolution, elle se cherche de nombreuses activités nouvelles. Je ne lui donne pas tout à fait tort à cet égard car elle accomplit généralement du très bon travail. Je tiens à rappeler que la bibliothèque économique de la Banque nationale de Belgique est probablement à l'heure actuelle la plus riche en ouvrages de toutes les bibliothèques économiques et financières de ce pays. Pratiquement tout ce qui paraît est acheté par la banque et aucune bibliothèque universitaire ou d'entreprise n'arrive, de près ou de loin, au niveau de celle de la Banque nationale. C'est donc une mine parfaitement justifiée et justifiable d'informations économiques et financières et c'est très bien ainsi.

Toutefois, par rapport à ses quatorze collègues, à savoir les banques des autres pays membres de l'Union européenne, la Banque nationale a pour le moment un handicap. En effet, elle n'assure pas le contrôle des banques et seule une autre banque d'émission se trouve dans la même situation qu'elle. En d'autres termes, les banques d'émission de treize autres pays vont continuer à assurer la tutelle des banques, rôle qui est joué en Belgique par la Commission bancaire et financière. La Banque nationale n'est pas chargée de cette activité. C'est la raison pour laquelle je considère qu'elle s'obstine à chercher aujourd'hui à se doter d'activités nouvelles.

À cet égard, je rappelle qu'elle s'est vu attribuer par la loi un *clearing* de valeurs mobilières de fonds publics. Par ailleurs, elle a dans ses responsabilités la gestion de l'Institut des comptes nationaux, et ce dans le but de décharger l'Institut national de statistique et le Bureau du Plan qui n'étaient pas en mesure d'assumer cette tâche, et elle assure également la gestion de la centrale des bilans. Enfin, elle vient de se voir confier le régime des protêts. En principe, je n'ai aucune objection majeure à formuler à cet égard, si ce n'est que de la sorte, un nouveau monopole est créé, et ce au niveau d'une administration qui n'a pas pour tradition de traiter avec le public.

J'ai personnellement déjà eu l'occasion d'assister à des dépôts de bilan à la Banque nationale et ce n'était pas particulièrement agréable. Les fonctionnaires qui vous reçoivent ne sont pas du tout aimables et au moindre problème, ils vous font revenir quelques jours plus tard. C'est dire que si la Banque nationale doit assumer des fonctions de contact avec le public, assorti encore d'un monopole, comme l'émission de billets à l'heure actuelle, l'état d'esprit de l'organisme doit changer et celui-ci doit considérer non pas que le public est à son service mais qu'il est au service de ce dernier.

Dans ce contexte, la mentalité de guichet n'est pas adaptée: il convient de faire preuve de davantage de souplesse, d'ouverture, de sens du contact humain. Pour ma part, c'est une erreur que d'attribuer en masse de telles fonctions monopolistiques à la Banque nationale sans corriger l'état d'esprit du personnel qui se trouve derrière les guichets. Étant donné que certains de nos collègues sont issus de la banque nationale, je ne doute pas que le message soit entendu par la tutelle de cet organisme et que le comportement des agents de la banque sera adapté en fonction de ses nouvelles missions.

Cela étant, monsieur le président, notre groupe votera avec plaisir ce projet technique qui permet une modernisation de procédures en vigueur de longue date. Je me réjouis que nous ayons enfin cette opportunité après un délai de quinze mois d'attente. (*Applaudissements.*)

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons tout d'abord à l'examen des articles du projet de loi sur les protêts.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten wij de artikelsgewijze bespreking aan van het ontwerp van protestwet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. La présente loi règle des matières visées à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid zoals bepaald in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE Ier. — *Dispositions générales*

Chapitre Ier. — Des protêts faute de paiement de lettres de change et de billets à ordre présentés en Chambre de compensation

Art. 2. Les protêts faute de paiement de lettres de change et de billets à ordre présentés en Chambre de compensation conformément aux articles 38, alinéa 2, et 42, des lois coordonnées sur la lettre de change et le billet à ordre sont dressés par les huissiers de justice auprès d'une institution dénommée «dépositaire central» désignée à cette fin par le Roi.

TITEL I. — *Algemene bepalingen*

Hoofdstuk I. — Protesten wegens niet-betaling van wisselbrieven en orderbriefjes die in de Verrekeningskamer aangeboden worden

Art. 2. De protesten wegens niet-betaling van wisselbrieven en orderbriefjes die in de Verrekeningskamer aangeboden worden, overeenkomstig artikelen 38, tweede lid, en 42, van de gecoördineerde wetten op de wisselbrief en het orderbriefje, worden opgemaakt door de gerechtsdeurwaarders bij een door de Koning te dien einde aangewezen instelling, die «centrale depositaris» wordt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. L'acte de protêt dressé conformément à l'article 2 contient:

1° le lieu, date et nature du protêt;

2° le type d'effet auquel l'acte de protêt se rapporte;

3° les nom et prénoms, raison sociale ou dénomination particulière du bénéficiaire du billet à ordre ou du tireur de la lettre de change, ainsi que son domicile ou siège social et son numéro d'immatriculation à la taxe sur la valeur ajoutée, s'il y est assujéti;

4° les nom et prénoms, raison sociale ou dénomination particulière du souscripteur du billet à ordre ou du tiré de la lettre de change, ainsi que son acceptation ou non par celui-ci, son domicile ou siège social et son numéro d'immatriculation à la taxe sur la valeur ajoutée, s'il y est assujéti;

5° la date de l'échéance;

6° le montant de l'effet et, s'il est différent, le montant pour lequel l'effet est protesté;

7° le motif du refus qui donne lieu au protêt;

8° le coût détaillé de l'acte;

9° les nom et prénoms de celui qui a dressé l'acte de protêt;

10° la raison sociale de l'établissement de crédit qui a requis le protêt et de celui auquel l'effet a été présenté au paiement.

Art. 3. De overeenkomstig artikel 2 opgemaakte protestakte bevat:

1° plaats, datum en aard van het protest;

2° het soort handelspapier waarop het protest betrekking heeft;

3° de naam en voornamen, firma of bijzondere benaming van de begunstigde van het orderbriefje of van de trekker van de wisselbrief, alsook zijn woonplaats of zetel en zijn nummer van inschrijving in het register van de belasting over de toegevoegde waarde, indien hij in die belastingheffing betrekbaar is;

4° de naam en voornamen, firma of bijzondere benaming van de ondertekenaar van het orderbriefje of van de betrokkene van de wisselbrief, alsook de vermelding of hij de wisselbrief al dan niet geaccepteerd heeft, zijn woonplaats of zetel en zijn nummer van inschrijving in het register van de belasting over de toegevoegde waarde, indien hij in die belastingheffing betrekbaar is;

5° de vervaldag;

6° het bedrag van het handelspapier en, indien dat zou verschillen, het bedrag waarvoor het protest werd opgemaakt;

7° de reden van de weigering die aanleiding geeft tot het protest;

8° de gedetailleerde kosten van de akte;

9° de naam en voornamen van de persoon die de protestakte heeft opgemaakt;

10° de firma van de kredietinstelling die het protest heeft aangevraagd, alsook die van de kredietinstelling aan wie het handelspapier ter betaling aangeboden is.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Le dépositaire central conserve l'acte de protêt; dans les quatre jours de la date du protêt, il délivre aux établissements de crédit visés à l'article 3, 10°, un avis reprenant les mentions essentielles de cet acte et de l'effet protesté.

Lorsque le dernier jour de délai fixé à l'alinéa 1er est un jour de fermeture des bureaux du dépositaire central, ce délai est prorogé jusqu'au premier jour d'ouverture des bureaux qui suit l'expiration du délai.

Art. 4. De centrale depositaris bewaart de protestakte; binnen de vier dagen vanaf de dagtekening van het protest bezorgt hij de kredietinstellingen bedoeld in artikel 3, 10°, een bericht dat de essentiële gegevens van die akte en van het geprotesteerde handelspapier bevat.

Wanneer op de laatste dag van de in eerste lid bedoelde termijn de kantoren van de centrale depositaris gesloten zijn, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende dag waarop de kantoren geopend zijn.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Des autres protêts faute de paiement et des protêts faute d'acceptation

Art. 5. § 1er. Les protêts faute d'acceptation ou de paiement autres que ceux visés à l'article 2 sont dressés par les huissiers de justice.

§ 2. Les protêts sont dressés :

1° au domicile ou siège social indiqué sur l'effet et à défaut d'indication, au dernier domicile ou siège social connu du débiteur;

2° au domicile ou siège social des personnes indiquées sur l'effet soit par le tireur, soit par l'endosseur pour le payer au besoin;

3° au domicile ou siège social du tiers qui a accepté par intervention.

En cas d'indication fautive ou incorrecte du domicile ou siège social, l'huissier de justice constate sur l'acte que le débiteur n'a pas été trouvé.

Hoofdstuk II. — Andere protesten wegens niet-betaling en protesten wegens niet-acceptatie

Art. 5. § 1. De protesten wegens niet-acceptatie of wegens niet-betaling andere dan die bedoeld in artikel 2, worden door de gerechtsdeurwaarders opgemaakt.

§ 2. De protesten worden opgemaakt :

1° aan de woonplaats of zetel aangewezen op het handelspapier, en bij ontbreken van aanwijzing, aan de laatste bekende woonplaats of zetel van de debiteur;

2° aan de woonplaats of zetel van de personen die op het handelspapier, hetzij door de trekker, hetzij door de endossant zijn aangewezen om zo nodig het handelspapier te betalen;

3° aan de woonplaats of zetel van de derde die bij tussenkomst heeft geaccepteerd.

In geval van een valse of onjuiste aanwijzing van de woonplaats of zetel, stelt de gerechtsdeurwaarder in de akte vast dat de debiteur niet is gevonden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Pour autant qu'elles soient pertinentes au regard du type d'effet auquel elles se rapportent, les mentions énoncées dans l'acte de protêt sont :

1° les mentions reprises à l'article 3, 1° à 9°;

2° le nom du requérant;

3° la présence ou l'absence de celui qui doit payer;

4° le nom de la personne à qui l'avis visé à l'article 7 a été remis.

Art. 6. De protestakte bevat de volgende vermeldingen, in zoverre ze verenigbaar zijn met het soort handelspapier waarop het protest betrekking heeft :

1° de vermeldingen opgesomd in artikel 3, 1° tot 9°;

2° de naam van de verzoeker;

3° de aan- of afwezigheid van degene die moet betalen;

4° de naam van de persoon aan wie het in artikel 7 bedoelde bericht is overhandigd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Celui qui a dressé le protêt laisse au domicile ou au siège social visé à l'article 5, § 2, un avis mentionnant :

1° le nom et l'adresse du porteur qui a requis le protêt;

2° le nom de celui qui a dressé le protêt;

3° le montant de l'effet protesté.

S'il n'est trouvé personne audit domicile ou siège social, l'acte de protêt énonce ce fait et aucun avis n'est remis.

Art. 7. Hij die het protest heeft opgemaakt, laat op de in artikel 5, 2, bedoelde woonplaats of zetel een bericht na, met volgende vermeldingen :

1° de naam en het adres van de houder die om het protest verzocht heeft;

2° de naam van degene die het protest heeft opgemaakt;

3° het bedrag van het geprotesteerde handelspapier.

Indien niemand wordt aangetroffen aan de bedoelde woonplaats of zetel, vermeldt de protestakte dit feit en wordt geen bericht nagelaten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Au plus tard le premier jour ouvrable suivant la date du protêt, l'huissier de justice transmet une copie certifiée conforme de l'acte de protêt au dépositaire central.

Si un paiement total ou partiel de l'effet protesté intervient avant l'envoi du tableau prévu à l'article 443 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis, l'huissier de justice adresse sans délai au dépositaire central une attestation relatant ce paiement.

Le Roi règle la manière dont la transmission s'opère.

Art. 8. Uiterlijk de eerste werkdag na de dagtekening van het protest maakt de gerechtsdeurwaarder een eensluidend verklaard afschrift van de protestakte over aan de centrale depositaris.

Wordt het geprotesteerde handelspapier geheel of gedeeltelijk betaald voordat de in artikel 443 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling, genoemde tabel wordt verzonden, dan zendt de gerechtsdeurwaarder onverwijld een attest over die betaling aan de centrale depositaris.

De Koning regelt de wijze waarop deze documenten overgemaakt worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Répertoire des actes de protêt

Art. 9. Un répertoire, tenu par le dépositaire central, contient l'indication de tous les actes de protêts. Ce répertoire peut prendre la forme d'un fichier informatisé.

Hoofdstuk III. — Repertorium van de protestakten

Art. 9. Een door de centrale depositaris gehouden repertorium vermeldt alle protestakten. Dit repertorium kan de vorm van een computerbestand aannemen.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Dispositions diverses et pénales

Art. 10. § 1er. Le Roi fixe la rémunération du dépositaire central pour l'exécution des prestations de cette institution découlant de l'établissement, l'enregistrement et la publication des protêts.

§ 2. Le Roi règle la forme des actes de protêt visés aux articles 3 et 6 ainsi que celle des avis visés aux articles 4 et 7.

Hoofdstuk IV. — Diverse en strafbepalingen

Art. 10. § 1. De Koning bepaalt de vergoeding van de centrale depositaris voor zijn prestaties die voortvloeien uit het opmaken, de registratie en de bekendmaking van de protesten.

§ 2. De Koning bepaalt de vorm van de protestakten bedoeld in de artikelen 3 en 6 en van de berichten bedoeld in de artikelen 4 en 7.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Est puni, de la peine prévue par l'article 38 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, le dépositaire central, son préposé ou son mandataire qui a divulgué à quelque personne que ce soit non autorisée à les recevoir, des données à

caractère personnel relatives aux effets de commerce protestés qui n'ont pas encore fait l'objet de la publicité visée à l'article 443 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis.

Art. 11. Met de straf bepaald in artikel 38 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, wordt de centrale depositaris, zijn aangestelde of zijn lasthebber bestraft, wanneer hij persoonsgegevens die verband houden met het geprotesteerde handelspapier waarvan het protest nog niet werd bekendgemaakt zoals bepaald in artikel 443 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitsstel van betaling, meedeelt aan om het even welke persoon die niet gerechtigd is ze te ontvangen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. La présente loi entre en vigueur le même jour que la loi du ... portant des dispositions diverses relatives aux protêts.

Art. 12. Deze wet treedt in werking op dezelfde dag als de wet van ... houdende diverse bepalingen met betrekking tot de protesten.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen zo dadelijk over het geheel van het wetsontwerp.

En ce qui concerne le projet de loi portant des dispositions diverses relatives aux protêts, relevant de la procédure d'évocation, il sera également procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble.

Wij stemmen zo dadelijk ook over het geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de protesten, waarvoor de evocatieprocedure geldt.

WETSONTWERP HOUDENDE TOEKENNING VAN DE HOEDANIGHEID VAN OFFICIER VAN GERECHTELIIKE POLITIE AAN DE AMBTENAREN VAN DE FISCALE ADMINISTRATIES TER BESCHIKKING GESTELD VAN DE PROCUREUR DES KONINGS EN VAN DE ARBEIDSAUDITEURS (EVOCATIE)

Algemene bespreking

Bespreking van artikel 2

PROJET DE LOI OCTROYANT LA QUALITÉ D'OFFICIER DE POLICE JUDICIAIRE AUX FONCTIONNAIRES DES ADMINISTRATIONS FISCALES MIS À LA DISPOSITION DU PROCUREUR DU ROI ET DE L'AUDITEUR DU TRAVAIL (ÉVOCATION)

Discussion générale

Examen de l'article 2

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissie verbeterde tekst als basis voor de bespreking. (*Zie documenten nrs. 1-619/2 en 1-619/3 van de commissie voor de Justitie van de Senaat. Zitting 1996-1997.*)

Conformément à notre règlement, le texte corrigé par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir documents nos 1-619/2 et 1-619/3 de la commission de la Justice du Sénat. Session de 1996-1997.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vandenberghe (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het wetsontwerp dat wij nu bespreken, werd op 7 mei jongstleden door de Senaat geëvoceerd. Het strekt ertoe de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie toe te kennen aan de ambtenaren van de fiscale administratie die, bij toepassing van de wet van 28 december 1992 houdende fiscale, financiële en diverse bepalingen, ter beschikking van de parketten werden gesteld om bijstand te verlenen bij het onderzoek naar fiscale fraude. Dankzij hun hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie zullen deze ambtenaren terreinwerk kunnen verrichten, waardoor de strafrechtelijke onderzoeken naar fiscale fraude efficiënter kunnen worden gevoerd.

Het wetsontwerp werd door de commissie voor de Justitie ongewijzigd aangenomen. Er werden alleen enkele louter tekstuele verbeteringen aangebracht. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, wij zullen dit ontwerp goedkeuren, omdat het een nuttige en noodzakelijke bijdrage levert tot de bestrijding van de fiscale fraude, een van de belangrijkste actuele problemen op justitieel gebied. Het vormt een kleine, maar reële schakel in het geheel van maatregelen die op dat gebied moeten worden genomen.

Naar aanleiding van de discussie die ook in de commissie heeft plaatsgehad en waarvan wij de weerslag in het verslag vinden, wil ik toch even opmerken dat de kwestie van het disciplinair statuut van deze ambtenaren toch ooit eens definitief zal moeten worden geregeld, samen overigens met het disciplinair statuut van alle officieren van gerechtelijke politie. Op dit punt wordt steeds verwezen naar artikel 279 van het Wetboek van Strafvordering. Dit artikel bepaalt dat een officier die geen voldoening geeft, kan worden gewaarschuwd en in geval van herhaling kan worden gedagvaard voor het hof van beroep. Deze instantie kan de waarschuwing nog eens plechtig overdoen. Als disciplinair statuut is dit toch wel een beetje mager. Op relatief korte termijn moet daarvoor toch een iets ruimere oplossing worden gevonden.

Verder zullen wij dit ontwerp in elk geval goedkeuren. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, contrairement à l'orateur précédent, notre groupe n'approuvera pas cette disposition. En effet, jusqu'au début des années 80, nous avons connu une confusion manifeste des fonctions, d'une part, d'agent de l'administration des Contributions et, d'autre part, de responsable des pouvoirs publics en matière de justice.

Cette nouvelle mesure remet en cause les améliorations introduites en 1986 par la charte du contribuable; elle est en contradiction flagrante avec l'objectif de cette charte, laquelle avait permis, après des années de tâtonnements et d'erreurs, de protéger les contribuables contre les tracasseries abusives de l'administration fiscale.

Le projet qui nous est soumis entraîne une regrettable confusion des rôles entre l'administration et le pouvoir judiciaire. Il constitue indirectement un moyen de pallier le manque de moyens dont disposent les procureurs et les auditeurs du travail. Il s'oppose fondamentalement au principe constitutionnel de séparation des pouvoirs, lequel est à la base de notre État de droit.

Nous refusons de nous engager à nouveau dans cette voie qui a fait beaucoup de mal dans les années 70 et 80. Nous voulons en revenir à une nette séparation des pouvoirs, la seule base d'un État de droit. Nous nous prononcerons donc contre le texte qui nous est soumis.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, zoals in de Kamer zal de VLD-fractie ook in de Senaat dit wetsontwerp goedkeuren.

De motivering van het amendement van de heer Hatry bevat nochtans een aantal waardevolle overwegingen. Ik denk daarbij niet zo zeer aan zijn verwijzing naar het handvest van de belastingplichtige — dat ongetwijfeld zeer nuttig is en waaraan dit wetsontwerp geen afbreuk doet — maar vooral aan zijn argument van de «scheiding der machten». Aan de ene kant is er de administratie, waarvan men mag verwachten dat zij de burger bijstaat, en aan de andere kant de politiediensten die uiteraard ook de burger moeten bijstaan en beschermen maar tevens een repressieve functie hebben ingeval van normoverschrijding.

De logica van de minister is juist. Als de ambtenaren van de fiscale administratie ter beschikking worden gesteld van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur, dan moeten ze ook die politionele bevoegdheid krijgen. Het probleem is echter dat een bevoegdheid, die prioritair door politiediensten wordt uitgeoefend, via het systeem van detacheren nu ook aan ambtenaren wordt toevertrouwd. Die ambtenaren zijn immers enerzijds gedeeltelijk openbaar ministerie en anderzijds zullen ze, door hun werk op het terrein, ook politietaken uitvoeren. Dat is een moeilijke situatie, want de relatie openbaar ministerie-politiediensten is niet wettelijk bepaald en wordt derhalve nog al eens betwist.

Wij moeten de globale hervorming van de politiediensten en van het openbaar ministerie aangrijpen om ervoor te zorgen dat geen beroep meer moet worden gedaan op ambtenaren van het ministerie van Financiën. Bij die grote hervorming, die volgens de minister van Binnenlandse Zaken nog ver af is, moeten wij dus afstappen van het systeem van detachering en moeten wij ervoor zorgen dat de politiediensten zelf de nodige expertise en know how hebben om die problemen op te lossen. Het detacheren van ambtenaren van Financiën houdt het gevaar in dat de nadruk wordt gelegd op het louter financieel aspect van een aantal misdrijven. Een efficiënte bestrijding van de georganiseerde criminaliteit vergt echter een globale visie. Door het volgen van geldstromen en het volgen van fiscale en financiële fraude kunnen een aantal «maatschappij-aantastende» misdrijven worden ontmaskerd.

De VLD-fractie zal het wetsontwerp goedkeuren omdat wij van oordeel zijn dat gedetacheerde ambtenaren ook de bij hun nieuwe functie horende bevoegdheid moeten krijgen, al is detachering niet de ideale oplossing. Bij de hervorming van de politiediensten moet een globale politiezorg worden nagestreefd. Dit impliceert naast *community policy* en verkeerspolitie ook gespecialiseerde diensten die de georganiseerde misdaad kunnen aanpakken.

De VLD-fractie vindt dat de opmerkingen die ik hier heb geformuleerd de aandacht van de minister verdienen, maar niet van die aard zijn om ons ertoe aan te zetten dit wetsontwerp niet goed te keuren.

M. le président. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Monsieur le président, c'est en effet dans le cadre d'un plan global contre la délinquance financière, fiscale et économique que nous devons inscrire ce projet de loi.

Il me semble important d'octroyer la qualité d'officier de police judiciaire aux fonctionnaires des administrations fiscales qui, à l'heure actuelle, travaillent déjà dans les parquets mais sans avoir la qualité nécessaire pour être efficaces sur le terrain. Il est donc absolument indispensable, selon moi, de remédier à cette situation.

Met twee bedenkingen die hier werden geformuleerd kan ik akkoord gaan.

Ten eerste is het waar dat, zoals ook in het verslag wordt vermeld, de regeling inzake de deontologie en inzake het tuchtrechtelijk statuut vrij krakkemikkig in mekaar steekt. Toch herhaal ik hier wat ik reeds aan de heer Boutmans heb gesignaleerd, namelijk dat de vraag om herziening van het tuchtrechtelijk statuut telkens opnieuw terugkomt, in alle beroepen waarmee ik word geconfronteerd. Zowel de advocatuur als de magistratuur dringen op deze herziening aan en ook de gerechtelijke politie, de griffiers en de rijkswacht signaleren een hele reeks problemen in verband met het tuchtrechtelijk statuut. Het zou dus goed zijn dat de Senaat zich over deze kwestie buigt. Toch meen ik dat het hele project hierdoor geen vertraging mag oplopen.

Ten tweede ben ik van mening dat niet alleen een integratie van de politiediensten gewenst is. Ook de parketten moeten een meer gespecialiseerde en gedifferentieerde werking krijgen, dit in het kader van een sterkere integratie. Precies met het oog hierop is het aangewezen dat de Senaat dit ontwerp goedkeurt. De heer Timperman, die zich met de hormonenproblematiek bezighoudt, zegt eveneens dat er allerlei problemen ontstaan wanneer parketmagistraten moeten werken met externe diensten, zoals het IVK, die te sterk verschillen van de eigen dienst. Ook dat pleit voor een integratie van diverse specialiteiten. Die integratie moet natuurlijk leiden tot een verbreding van de visie en zeker niet tot blikvernaauwing.

Ten slotte is er nog het kleinere maar niet minder dringende element dat wij de vrijgekomen plaatsen snel moeten opvullen. Een aantal mensen heeft immers zijn job verlaten, omdat zij de daarvoor vereiste kwaliteiten niet bezaten. Ik hoop dat wij zeer spoedig over een voldoende aantal ambtenaren van de fiscale administratie kunnen beschikken die op een degelijke en efficiënte manier samenwerken met de parketten in de strijd tegen de fiscale criminaliteit, en tegen de financiële en economische criminaliteit in het algemeen. (*Applaus.*)

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen de l'article 2 auquel un amendement a été déposé.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten wij de bespreking aan van artikel 2, waarbij een amendement werd ingediend.

L'article 2 est rédigé comme suit:

Art. 2. À l'article 71 de la loi du 28 décembre 1992 portant des dispositions fiscales, financières et diverses, sont apportées les modifications suivantes:

1° l'article 1er est complété par la phrase suivante:

«À cet effet, ils ont, durant la mise à disposition, la qualité d'officier de police judiciaire auxiliaire du procureur du Roi et de l'auditeur du travail.»;

2° l'article est complété par un alinéa 3, rédigé comme suit:

«Pour pouvoir exercer leurs attributions, ils prêtent serment devant le procureur général du ressort de leur domicile, dans les termes suivants: «Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge, et de remplir fidèlement les fonctions qui me sont conférées.» Néanmoins, ils peuvent également exercer leurs attributions en dehors de ce ressort. En cas de changement de domicile, l'acte de prestation de serment sera transcrit et visé au greffe de la cour d'appel à laquelle ressortit le lieu du nouvea domicile.»

Art. 2. In artikel 71 van de wet van 28 december 1992 houdende fiscale, financiële en diverse bepalingen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«Te dien einde hebben ze gedurende de terbeschikkingstelling de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur.»;

2° het artikel wordt aangevuld met een derde lid, luidende:

«Om hun bevoegdheden te kunnen uitoefenen, leggen ze in handen van de procureur-generaal van het rechtsgebied van hun woonplaats de eed af in de volgende bewoordingen: «Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk en het mij opgedragen ambt trouw waar te nemen.» Zij kunnen hun bevoegdheden nochtans ook buiten dit rechtsgebied uitoefenen. Bij verandering van woonplaats wordt de akte van eedaflegging overgeschreven en gevisieerd op de griffie van het hof van beroep waaronder de nieuwe woonplaats ressorteert.»

M. Hatry propose la suppression de cet article.

De heer Hatry stelt voor dit artikel te doen vervallen.

Par conséquent, l'amendement est réservé.

Het amendement wordt aangehouden.

Il sera procédé dans un instant au vote réservé ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

De aangehouden stemming en de stemming over het wetsontwerp in zijn geheel hebben zo dadelijk plaats.

WETSONTWERP TOT BEPALING VAN HET AANBRENGEN VAN SOMMIGE VERMELDINGEN OP DE IDENTITEITSKAART BEDOELD IN ARTIKEL 6, § 1, VAN DE WET VAN 19 JULI 1991 BETREFFENDE DE BEVOLKINGSREGISTERS EN DE IDENTITEITSKAARTEN EN TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 8 AUGUSTUS 1983 TOT REGELING VAN EEN RIJSREGISTER VAN DE NATUURLIJKE PERSONEN, EN TOT REGELING VAN HET TAALGEBRUIK VOOR DEZE VERMELDINGEN (BELANGENCONFLICT)

Bespreking en stemming over de besluiten van de delegatie van de Senaat

PROJET DE LOI PRÉVOYANT L'APPOSITION DE CERTAINES MENTIONS SUR LA CARTE D'IDENTITÉ VISÉE À L'ARTICLE 6, § 1er, DE LA LOI DU 19 JUILLET 1991 RELATIVE AUX REGISTRES DE LA POPULATION ET AUX CARTES D'IDENTITÉ ET MODIFIANT LA LOI DU 8 AOÛT 1983 ORGANISANT UN REGISTRE NATIONAL DES PERSONNES PHYSIQUES, ET RÉGLANT L'EMPLOI DES LANGUES POUR CES MENTIONS (CONFLIT D'INTÉRÊTS)

Discussion et vote des conclusions de la délégation du Sénat

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het belangenconflict betreffende dit wetsontwerp.

Nous abordons la discussion portant sur le conflit d'intérêts relatif à ce projet de loi.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Erdman (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, ik wens eerst de diensten te danken voor hun medewerking bij de totstandkoming van dit verslag. U vindt daarin een overzicht van de gevolgde procedure.

Het Vlaams Parlement heeft op 19 maart 1997 een motie aangenomen over een belangenconflict nopens dit wetsontwerp. Ik stond erop bij het verslag alle documenten te voegen die meer licht kunnen werpen op de materie en alle elementen te vermelden die ter discussie worden gesteld. Zoals blijkt uit het verslag hadden de Senaat en het Vlaams Parlement hun respectieve bureaus als afvaardiging aangeduid. De twee delegaties hebben elkaar ontmoet om, zoals de wet het bepaalt, na te gaan of het overleg kon uitmonden in een akkoord. Dit bleek niet mogelijk. Met uitzondering van één lid, meende de delegatie van de Senaat dat het louter en alleen om een bevoegdheidsconflict ging. Volgens het Vlaams Parlement was de aantasting van de bevoegdheid zo ernstig dat ze aanleiding kon geven tot een belangenconflict.

Deze problematiek wordt besproken in artikel 129 van de Grondwet. In dat artikel worden de raden van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap bevoegd verklaard om bij decreet het gebruik van de talen voor bestuurszaken te regelen. In paragraaf 2, tweede streepje, wordt een uitzondering gemaakt voor de diensten waarvan de werkring verder reikt dan het taalgebied waarin zij gevestigd zijn. Dit is dus de wettelijke grondslag van de discussie.

Het Vlaams Parlement onderstreepte op basis van haar motie dat een uitholling van de bevoegdheid aanleiding zou geven tot een belangenconflict. De delegatie van de Senaat stelde dat het om een bevoegdheidsconflict ging en verwees naar een beslissing van het Arbitragehof inzake kieszaken, waaruit blijkt dat het Arbitragehof zich bevoegd verklaarde en dit ook binnen het kader van de kieszaken beschouwde als een bevoegdheidsconflict.

Bij de verdere afwikkeling moeten enkele proceduriële details worden opgelost. Op 20 mei is de wettelijke termijn van 60 dagen, bepaald door de bijzondere wet inzake de organisatie van het

overleg, verstreken. Aangezien het overleg niet leidde tot een eensluidend advies, zoals vastgesteld tijdens de vergadering van de twee bureau's, is deze fase dus afgesloten. De vraag rees of dat gewoon kan worden vastgesteld door het bureau dat was afgevaardigd, dan wel door de Senaat als dusdanig. Na ontleding van alle argumenten is duidelijk gebleken dat de Senaat moet vaststellen dat het overleg niet tot een oplossing leidde en dat de procedure moet worden verder gezet.

Er kan nog een tweede vraag rijzen, alhoewel die eerder retorisch is en niet naar voren kwam wanneer de Grondwet en de bijzondere wetten werden opgesteld. Zij betreft het feit dat de Senaat betrokken partij is omdat onderhavig ontwerp nu ter discussie ligt in de Senaat. De Senaat zal, van zodra is vastgesteld dat het overleg tot niets heeft geleid, als betrokken partij een advies moeten geven aan het Overlegcomité. Dat lijkt enigszins contradictorisch, maar het is de strikte toepassing van de wettelijke procedures.

Er is nog een laatste praktisch probleem. De Senaat moet een voorstel van gemotiveerd advies uitbrengen aan het Overlegcomité. Wij kunnen twee richtingen uitgaan. Wij kunnen het dossier verzenden naar een commissie die dan zal proberen een voorstel van gemotiveerd advies uit te werken, dat zal worden voorgelegd aan de plenaire vergadering. Een tweede mogelijkheid is dat het bureau, dat in dit overleg tot nu toe als delegatie heeft gefungeerd, met die opdracht wordt belast.

Logisch gezien moeten wij deze opdracht toevertrouwen aan de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden, wat wij ook hebben gedaan bij een vorig belangenconflict, namelijk met betrekking tot een dossier betreffende de Dienst voor Buitenlandse Handel.

Ik zou dus voorstellen het dossier, nadat de Senaat heeft vastgesteld dat het overleg niet tot een eensluidend advies heeft geleid, voor verdere afwerking naar de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden te verzenden met de opdracht een voorstel van gemotiveerd advies uit te werken dat dan door de plenaire vergadering kan worden goedgekeurd. Dat advies zal dan aan het Overlegcomité worden uitgebracht. Ik vestig er wel de aandacht op dat dit laatste volgens de wet dient te gebeuren binnen de dertig dagen vanaf heden. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik wens van deze gelegenheid gebruik te maken om onze frustratie en vooral onze gewettigde onvrede te uiten over de absolute afwezigheid van onze fractie in het bureau. Men ziet nu tot wat dit leidt.

Ik was niet van plan nu het woord te vragen omdat ik van oordeel ben dat wij in deze bijna Kafkaïaanse procedure daartoe zeker nog de gelegenheid zullen krijgen, ware het niet dat de rapporteur zelf melding heeft gemaakt van de houding van de senatoren in het bureau. Hij wees erop dat er één afwijkende mening was en wij kunnen dan ook niet anders dan ook onze afwijkende mening kenbaar te maken. De rapporteur heeft de procedure zelf voldoende toegelicht, waarvoor mijn dank. Ik ben het met hem eens dat de volgende stap een verdere bespreking moet zijn in de Senaat, die een gemotiveerd advies moet formuleren. Wij sluiten ons ook aan bij zijn voorstel om de uitwerking van dit advies over te laten aan de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.

Het gaat hier inderdaad om een belangrijke aangelegenheid en ik betreur eens te meer dat de regeling van dergelijke belangenconflicten aan dit instituut wordt overgelaten. Wij zullen in de loop van deze en wellicht ook van de volgende legislaturen — zolang de wetgeving niet verandert — nog ten overvloede kunnen aantonen dat de Senaat niet aangewezen is om dergelijke belangenconflicten op te lossen.

Ik stel, voor de tweede keer, vast dat de Senaat — die de ontmoetingsplaats zou moeten zijn van de verschillende gemeenschappen — alleen maar kan concluderen dat wij het met mekaar niet eens zijn en blijft steken in de discussie of het om een bevoegdheids- of om een belangenconflict gaat. Verder komen wij niet. Dit gaat toch wel zeer ver. Voor een deel faalt het institutioneel gegeven, voor een deel faalt ook de taakomschrijving van de Senaat.

De VU-fractie zal geen medewerking verlenen aan het totstandkomen van een wet waarvoor het federale Parlement niet bevoegd is. Wij zullen dit tijdens de komende discussies nog uitgebreid kunnen benadrukken. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de bespreking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion est close.

Il nous appartient donc de nous prononcer, dès à présent, sur les conclusions de la délégation du Sénat à la concertation.

Ik breng de besluiten van de delegatie van de Senaat bij het overleg in stemming.

— De besluiten, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, worden aangenomen.

Les conclusions, mises aux voix par assis et levé, sont adoptées.

De voorzitter. — Bijgevolg, overeenkomstig artikel 32, § 1, derde lid, van de wet tot hervorming der instellingen van 9 augustus 1980 wordt het geschil aanhangig gemaakt bij de Senaat die binnen dertig dagen een gemotiveerd advies uitbrengt aan het overlegcomité. Ik stel voor het dossier te verzenden naar de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden met opdracht een voorstel van gemotiveerd advies uit te werken.

Par conséquent, conformément à l'article 32, § 1er, troisième alinéa, de la loi de réformes institutionnelles du 9 août 1980, le Sénat est saisi du litige et rend, dans les trente jours, un avis motivé au comité de concertation. Je propose d'envoyer le dossier à la commission des Affaires institutionnelles, à charge d'élaborer une proposition d'avis motivé.

Geen bezwaar?

Pas d'objection?

Dan is aldus besloten.

Il en est ainsi décidé.

PROJET DE LOI OCTROYANT LA QUALITÉ D'OFFICIER DE POLICE JUDICIAIRE AUX FONCTIONNAIRES DES ADMINISTRATIONS FISCALES MIS À LA DISPOSITION DU PROCUREUR DU ROI ET DE L'AUDITEUR DU TRAVAIL (ÉVOCATION)

Vote réservé

WETSONTWERP HOUDENDE TOEKENNING VAN DE HOEDANIGHEID VAN OFFICIER VAN GERECHTELIJKE POLITIE AAN DE AMBTENAREN VAN DE FISCALE ADMINISTRATIES TER BESCHIKKING GESTELD VAN DE PROCUREUR DES KONINGS EN VAN DE ARBEIDSAUDITEUR (EVOCATIE)

Aangehouden stemming

M. le président. — Nous devons procéder maintenant au vote réservé.

Wij gaan nu over tot de aangehouden stemming.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Hatry à l'article 2.

Wij stemmen over het amendement van de heer Hatry bij artikel 2.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

64 membres sont présents.

64 leden zijn aanwezig.

37 votent non.

37 stemmen neen.

25 votent oui.

25 stemmen ja.

2 s'abstiennent.

2 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, M. Staes, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Mme Van der Wildt et M. Weyts.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Buelens, Ceder, Coene, Mme Cornet d'Elzium, MM. Coveliers, De Decker, Destexhe, Devolder, Foret, Goris, Hatry, Hazette, Mme Leduc, M. Loones, Mmes Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes Vandembroeke, Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verreycken et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Desmedt et Verhofstadt.

M. le président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Verhofstadt (VLD). — Ik heb een stemafpraak met de heer Busquin.

M. Hazette (PRL-FDF). — J'ai pairé avec M. Mouton.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, j'étais distraite, j'ai voulu émettre un vote positif.

M. le président. — Il vous en est donné acte, madame Willame.

Je présume que les motifs d'abstention seront valables pour l'ensemble des votes.

Ik neem aan dat de beide redenen van onthouding voor het geheel van de stemmingen gelden.

PROJET DE LOI SUR LES PROTÊTS

Vote

ONTWERP VAN PROTESTWET

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

64 membres sont présents.

64 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont pris part au vote :

Aan de stemming hebben deelgenomen :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Foret, Goris, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, M. Staes, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS DIVERSES RELATIVES AUX PROTÈTS (ÉVOCATION)

Vote

WETSONTWERP HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT DE PROTESTEN (EVOCATIE)

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

65 leden zijn aanwezig.

65 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Aangezien wij dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet de loi sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Aan de stemming hebben deelgenomen :

Ont pris part au vote :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hatry, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux,

Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, M. Staes, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

PROJET DE LOI OCTROYANT LA QUALITÉ D'OFFICIER DE POLICE JUDICIAIRE AUX FONCTIONNAIRES DES ADMINISTRATIONS FISCALES MIS À LA DISPOSITION DU PROCUREUR DU ROI ET DE L'AUDITEUR DU TRAVAIL (ÉVOCATION)

Vote

WETSONTWERP HOUDENDE TOEKENNING VAN DE HOEDANIGHEID VAN OFFICIER VAN GERECHTELIJKE POLITIE AAN DE AMBTENAREN VAN DE FISCALE ADMINISTRATIES TER BESCHIKKING GESTELD VAN DE PROCUREUR DES KONINGS EN VAN DE ARBEIDSAUDITEUR (EVOCATIE)

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

65 membres sont présents.

65 leden zijn aanwezig.

56 votent oui.

56 stemmen ja.

7 votent non.

7 stemmen neen.

2 s'abstiennent.

2 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet de loi sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Aangezien wij dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bourgeois, Boutmans, Mme Bribosia-Picard, MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, M. Staes, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

M. Bock, Mme Cornet d'Elzuis, MM. De Decker, Destexhe, Foret, Hatry et Mme Mayence-Goossens.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Desmedt et Hazette.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER BOUTMANS AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE UITVOERING VAN DE AANBEVELINGEN VAN DE SEKTE-ENQUÊTECOMMISSIE»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. BOUTMANS AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LA MISE EN ŒUVRE DES RECOMMANDATIONS DE LA COMMISSION D'ENQUÊTE SUR LES SECTES»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Boutmans aan de minister van Justitie.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, naar ik aanneem, hebben de leden van de regering kennis kunnen nemen van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie die in de Kamer werd gevormd, met het oog op de beleidsvorming ter bestrijding van de onwettige praktijken van de sekten en van de gevaren ervan voor de samenleving en voor het individu, inzonderheid voor de minderjarigen.

Men had een wat kortere naam voor deze commissie kunnen bedenken, maar dit is de enige kritiek die ik me veroorloof aangezien het een lid van een assemblee niet betaamt een andere assemblee te bekritisieren.

*De heer Moens, ondervoorzitter,
treedt opnieuw als voorzitter op*

Het rapport bevat een aantal aanbevelingen aan het adres van de regering. Van de minister zou ik dus graag vernemen welke mening de regering terzake is toegedaan.

Zo beveelt de commissie het opstellen aan van een nieuwe algemene strafrechtelijke bepaling tot bescherming van de uitoefening van de grondwettelijke basisrechten. Volgend voorbeeld van bepaling werd in een voetnota opgenomen: Gestraft zouden worden, «zij die door feitelijkeheden, gewelddaden, bedreigingen of door handelingen van psychologische dwang tegen een individu, hetzij door hem angst in te boezemen, dat hem persoonlijk, zijn gezin, zijn goederen of zijn betrekking» — ik neem aan dat dit nu geen nagelaten betrekkingen zijn — «schade kan worden berokkend, hetzij door zijn goedgelovigheid uit te buiten om hem zo te overtuigen van het bestaan van valse ondernemingen, van een denkbeeldige macht of van het zich voordoen van niet-bestaande gebeurtenissen» en die daardoor de fundamentele rechten zoals beschermd in de Grondwet en in het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en van de Fundamentele Vrijheden, zouden beknotten.

Deelt de minister de mening dat er een specifieke strafrechtelijke delictomschrijving moet komen die de vervolging van sekten mogelijk maakt? Men zou uiteraard kunnen filosoferen over wat denkbeeldige gebeurtenissen zijn of een denkbeeldige macht. Vindt de minister de in de voetnoot opgenomen tekst de gewenste richting uitgaan? Vreest hij niet dat een wet die stoelt op een zo brede definitie als «De ideologische uitbuiting van de goedgelovigheid van de mensen om hen te overtuigen van een denkbeeldige macht», nogal ver gaat?

Verder heeft de commissie de oprichting van een onafhankelijk observatorium voor de sekten voorgesteld in volgende bewoordingen: «Een pluralistisch en pluridisciplinair centrum waarin

personen die bevoegd zijn op dit gebied, verenigd zijn.» Gaat de regering met deze aanbeveling akkoord en zal ze deze bij koninklijk besluit of bij regeringsbesluit uitvoeren? Of vindt de regering het noodzakelijk dat dit observatorium bij wet wordt opgericht?

Het lijkt mij uiteraard aangewezen dat het Parlement bij de oprichting van dit observatorium wordt betrokken. Zal de regering een wetsontwerp bij het Parlement indienen of wacht ze een parlementair initiatief af? Binnen welke termijn kan er eventueel een initiatief van regeringszijde worden verwacht?

Met welke bevoegdheden zal dit observatorium worden bekleed? Wordt het een nieuwe politiedienst of wordt het een zuiver wetenschappelijke academie die zich beperkt tot het waarnemen en het beschrijven van een maatschappelijk fenomeen? Zal het observatorium een definitie van het begrip «sekte» hanteren en zal de regering eventueel een definitie voorstellen? Zo ja, welke?

Dient dit observatorium zowel in te staan voor de gevaarlijke als voor de niet-gevaarlijke sekten? Volgens welk criterium worden beide categorieën van elkaar onderscheiden? Zal de weliswaar vrijblijvende, louter synoptische lijst van 189 organisaties die geen enkel waardeoordeel bevat, als richtlijn kunnen worden gehanteerd? Zo niet, hoe kan dan de bevoegdheid van dit observatorium worden omschreven?

Wordt de definitie in een wet of koninklijk besluit vastgelegd, zal het observatorium die zelf kunnen bepalen of laat men het gewoon over aan de eventuele klagers of externe informaten uit te maken wat zij een sekte noemen? Zal het observatorium ook bevoegd zijn zich uit te spreken over bepaalde, al dan niet gewenste, therapieën? Zal het personen als getuigen kunnen horen en hen een eed kunnen opleggen? Ik lees immers dat het observatorium het werk van de onderzoekscommissie zou moeten voortzetten. Omvat dat ook de mogelijkheid getuigen te horen en met elkaar te confronteren?

In het verslag van de commissie wordt er de nadruk op gelegd dat het belangrijk is de vrijheid van meningsuiting, ook op religieus vlak, te respecteren en te beschermen. Hoe zal men voorkomen dat een speciaal opgerichte dienst zich toch zal bezighouden met de beoordeling van andermans opinie? Zo zijn de antroposofische verenigingen, de boeddhistische clubs en de *Young women's christian association* en dergelijke meer in de parlementaire onderzoekscommissie besproken en zwaar bekritiseerd. Zij kwamen op een lijst terecht waarvan echter achteraf werd gezegd dat hij niets betekent. Hoe denkt de minister te vermijden dat het observatorium met hetzelfde probleem te maken krijgt zodat iedereen zijn eigen heksenjacht kan organiseren?

De onderzoekscommissie beveelt ook aan alle beschikbare informatie te verzamelen in een voor het grote publiek toegankelijk documentatiecentrum en deze informatie ook te verspreiden. Dit aspect houdt opnieuw verband met de vraag naar het onderzoeksobject van dit centrum en naar de definitie van sekten. In het verslag van de commissie vinden wij sekten terug die maar uit enkele mensen bestaan. Wordt bij het verzamelen van informatie in dat geval niet het privé-leven van deze mensen onderzocht? In het verslag lees ik bijvoorbeeld dat een bepaalde therapeut seksuele omgang zou hebben gehad met zijn patiënten. Ik spreek mij niet uit over de betrouwbaarheid van deze gegevens. In hoeverre behoort dit tot het privé-leven? Zal men bijvoorbeeld informatie opslaan over de personen met wie een therapeut seksuele omgang heeft gehad?

Hoe zal men waken over de juistheid van de informatie van het observatorium en over de beoordeling die daarin toch impliciet besloten ligt? Door sommige verschijnselen te bestuderen en andere niet riskeert men immers reeds een oordeel uit te spreken over het al dan niet betrouwbaar zijn van deze verschijnselen. Zal er op dat vlak een procedure worden uitgewerkt? Zullen de organisaties die worden bestudeerd, ambtshalve of op basis van een klacht, kennis krijgen van de verzamelde informatie en zullen zij de kans hebben zich behoorlijk te verdedigen? Zal het observatorium dan na woord een wederwoord een soort uitspraak moeten doen over de juistheid van klacht en verweer of zal dit alles vrijblijvend zijn?

Heeft de regering een zicht op de structuur, de omvang, het aantal personeelsleden en het budget van het observatorium en op het tijdschema waarbinnen het eventueel zal worden opgericht?

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, le rapport de la Commission d'enquête sur les sectes a été publié le 28 avril 1997 et a été discuté en séance plénière de la Chambre les 6 et 7 mai. Je ne reviendrai pas sur les critiques formulées à l'encontre de la liste des 189 sectes publiée en annexe du rapport, sauf pour rappeler que le PSC a refusé de voter cette annexe.

Il estime, en effet, que cette liste n'est basée sur aucun critère objectif et ne fait que créer l'amalgame entre des mouvements de natures très diverses.

Abstraction faite de ces critiques, la commission a établi des constats importants parmi lesquels on peut noter le manque d'informations des services de police et des autorités judiciaires, le peu d'intérêt des différents services de police et de renseignements pour le phénomène des sectes et le manque de coopération internationale.

La commission formule ensuite des recommandations relatives, notamment, à des modifications législatives en droit pénal, à une meilleure coordination sur le plan judiciaire et policier et à la création d'un observatoire indépendant.

Cet observatoire aurait principalement pour mission d'étudier les phénomènes, de rassembler toute l'information disponible dans un centre de documentation accessible au grand public et de la diffuser, de formuler au gouvernement et au Parlement, des propositions visant à améliorer les moyens de lutte contre les dangers que présentent certaines pratiques sectaires.

Cet organisme devrait prolonger, compléter le travail de la commission d'enquête dans le même esprit que celle-ci, *dixit* le rapport.

Pour le PSC, la création d'un observatoire est importante en vue d'une meilleure information sur le phénomène sectaire. Mais il ne peut devenir un instrument de contrôle de la liberté d'opinion et de la liberté de culte. Il ne peut s'agir d'opérer une chasse aux sorcières contre tout ce qui est «différent». C'est pourquoi la définition de ce qu'est une secte est essentielle.

Sur quels critères l'observatoire va-t-il se baser pour étudier le phénomène des sectes?

Va-t-il se fonder sur l'essai de définition de l'organisation sectaire nuisible donné par le rapport en page 100 ou va-t-il établir ses propres critères de définition d'une secte?

Le gouvernement attendra-t-il ses propositions pour élaborer les modifications législatives envisagées par la commission?

D'autres questions se posent à propos de cet observatoire.

Quel sera son statut? De qui dépendra-t-il, du gouvernement ou du Parlement? Quand sera-t-il mis sur pied?

D'autres recommandations de la commission concernent un renforcement des moyens d'action des autorités et services judiciaires, de police et de renseignement.

La commission propose la désignation d'un magistrat de référence appartenant au ministère public dans chaque arrondissement judiciaire et la création d'une cellule policière spécifique placée sous la direction d'un magistrat national.

Le gouvernement fait-il siennes ces recommandations? Quand compte-t-il les mettre en œuvre?

Telles sont, monsieur le ministre, les questions que je souhaitais vous poser en complément de la demande d'explications de M. Boutmans.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, de conclusies van de secte-onderzoekscommissie vormen de basis voor verder onderzoek. Naar aanleiding van het kamer-verslag is nog niet veel concreets beslist. Er zijn een aantal acties ondernomen die ik zal opsommen, maar over de twee meest cruciale punten werd nog geen definitief standpunt ingenomen.

Eenzijds is er de problematiek van het observatorium en anderzijds het probleem van de strafrechtelijke omschrijving van het begrip «sekte» die, althans volgens de commissie, een efficiënt optreden mogelijk moet maken.

Heel de problematiek van de sekten raakt essentiële beginselen van onze maatschappij, zoals de vrijheid van denken, de godsdienstvrijheid, de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, de vrijheid van vereniging en het recht om zich te verdedigen als men in opspraak wordt gebracht. Op het ogenblik is het nog niet duidelijk hoe wij deze elementaire principes kunnen respecteren, aangezien de voorgestelde definities niet al te duidelijk zijn. Ik maak daaromtrent dus nog enig voorbehoud.

In antwoord op de conclusies van de onderzoekscommissie heb ik mij in de Kamer ertoe geëngageerd een observatorium op te richten, met dien verstande dat er geen inbreuk wordt gepleegd op onze fundamentele vrijheden. Het principe van het observatorium is verworven. Hoe het in de praktijk moet worden georganiseerd, moet nog worden uitgemaakt.

De twee cruciale punten betreffende het observatorium en de strafrechtelijke delictomschrijving moeten dus nog nader worden onderzocht. Ik heb daaromtrent bijkomende adviezen aangevraagd, onder meer aan de administratie. Namens de regering heb ik op 7 mei jongstleden tijdens het debat in de Kamer verklaard dat wij zullen meewerken aan de uitwerking van de aanbevelingen van de commissie en dat wij er op zullen toezien dat de aanbevelingen worden uitgevoerd.

Nog vóór het reces zal ik de leidinggevende ambtenaren van de geconsulteerde diensten bijeenroepen om een stand van zaken op te maken, initiatieven te nemen en een timing te bepalen.

Voor de aanbevelingen die betrekking hebben op de gerechtelijke instanties, de politie en de inlichtingendiensten, moeten wij vaststellen dat er de jongste maanden al een en ander is gewijzigd. Ik verwijs naar de uitbreiding van het actiedomein van de staatsveiligheid.

De opsporing, analyse en behandeling van de inlichtingen aangaande de sekten zal binnenkort in een wettekst worden vastgelegd, namelijk in het ontwerp van organieke wet betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, dat thans in de Kamer wordt besproken. Op mijn verzoek werden door de procureurs-generaal reeds referentiemagistraten aangewezen, zowel binnen de vijf parketten-generaal als binnen de 27 andere parketten. Hun opdrachten zullen binnenkort nauwkeurig worden omschreven. Dankzij deze magistraten zullen de parketten meer aandacht kunnen besteden aan de problematiek van de sekten. Er moet tevens een betere coördinatie in de parketten en tussen de parketten onderling tot stand worden gebracht.

In het kader van de bevoegdheidsverdeling tussen de vijf procureurs-generaal werd de problematiek van de sekten toegewezen aan het parket-generaal van Luik. Het desbetreffende koninklijk besluit werd op 14 mei jongstleden gepubliceerd.

Ook de samenwerking tussen de politieke en gerechtelijke instanties, de inlichtingendiensten en de verschillende besturen werd reeds besproken tijdens een eerste coördinatievergadering op mijn kabinet. Wellicht kunnen wij een dergelijke consultatie institutionaliseren. Tot nu toe konden wij echter niet verder, aangezien wij nog niet over een verslag beschikten en de discussie over de definitie van de sekten telkens de kop opstak. Nu het verslag er wel is, zal dit het voorwerp uitmaken van een discussie met dezelfde partners.

Hiermee komen wij zeer dicht bij het voorstel van de commissie om een zogenaamde permanente transversale onderzoeksceel op te richten onder het gezag van een nationaal magistraat. Ik meen dat dit punt nog grondig moet worden onderzocht, in overleg met het college van procureurs-generaal. Ik ben er alleszins niet van overtuigd dat de nationaal magistraat, die een heel algemene bevoegdheid heeft, de geschikte persoon is om zo een cel te leiden. Meer efficiënt hiervoor lijkt mij een bijstandsmagistraat, die werkt onder toezicht van het college van procureurs-generaal.

Een andere aanbeveling betreft de wijziging van de wetgeving op de VZW's. Terzake kan ik bevestigen dat een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 27 juni 1921 binnenkort aan de Ministerraad wordt voorgelegd. Dat ontwerp wil komen tot

een grotere transparantie en tot een betere controle door grotere verenigingen aan een boekhoudkundig stelsel te onderwerpen, door voor iedere vereniging alle informatie in één dossier te centraliseren met de mogelijkheid voor derden om dit dossier te raadplegen, door een eenvoudige maar volledige reglementering uit te werken inzake de openbaarheid van de handelingen van die verenigingen en ten slotte door de invoering van een reglementering inzake de erkenning en bekendmaking van zetels die door een buitenlandse vereniging in België worden geopend.

Deze nieuwe wetgeving op de VZW's lijkt mij heel belangrijk. Wij willen de essentie van de huidige wetgeving niet raken, omdat de VZW's een rol moeten kunnen blijven spelen in het maatschappelijk weefsel, maar tegelijk willen wij inzicht krijgen in de activiteiten van de grote VZW's. Buitenlandse VZW's moeten gemakkelijk kunnen worden geregistreerd. Hopelijk wordt dit ontwerp nog vóór het reces goedgekeurd.

Hiermee heb ik een overzicht gegeven van de initiatieven waarmee mijn departement en de regering reeds op een aantal zaken heeft geanticipeerd. Ik herhaal echter dat ik nog enig voorbehoud koester omtrent twee cruciale punten, namelijk het observatorium en de nieuwe juridische kwalificatie van het begrip sekse. Dit zal ons niet tegen houden om de nieuwe wet uit te voeren, maar ons eerder aansporen om de modaliteiten ervan grondig te onderzoeken en heel omzichtig te werk te gaan.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord, waarin ik vooral zijn behoedzaamheid rond die twee cruciale punten apprecieer.

Het lijkt mij bijzonder zinvol om voor magistraten en politiediensten binnen hun bevoegdheden speciale aandachtspunten te formuleren omtrent problemen die maatschappelijke consequenties kunnen hebben. Ik betwijfel echter of daarvoor wetswijzigingen nodig zijn.

Twee belangrijke maatschappelijke problemen hebben hiermee te maken, maar kunnen volgens mij niet door een wetswijziging worden opgelost.

Ten eerste bestaan er allerlei vormen van fanatisme en dweepzucht zowel op godsdienstig, politiek als sportief gebied. Die kunnen leiden tot gezinsproblemen en zelfs tot maatschappelijk geweld. Dat is allemaal uit den boze, maar ik betwijfel of deze fenomenen met een wetsbepaling of vanuit een staatsinstelling moeten worden bestreden. Mij lijkt dit eerder een zaak voor een breder cultureel-maatschappelijk debat. Veel meer kan de wetgever niet doen, tenzij de uitwassen bestrijden. Hiervoor hebben wij op het ogenblik voldoende middelen.

Ten tweede is er het probleem van de oplichters, die een zekere geborgenheid binnen een organisatie of religieuze opvatting exploiteren om de mensen geld en andere zaken uit hun zakken te kloppen. Het probleem is hier dat het zeer moeilijk is de vrijheid van de religie te scheiden van de goedgelovigheid en onnozelheid van mensen. In de traditionele religies heeft men ook personen die van al hun bezittingen afstand doen om in een klooster te treden. Dit is niet mijn stijl, maar ik heb wel waardering voor deze mensen. In een aantal katholieke kloosters legt men een gelofte van armoede af. Moet dit voortaan ook worden bestreden en wat is het verschil tussen traditionele religieuze gemeenschappen en andere? Men moet op dit vlak bijzonder voorzichtig zijn en niet te allen prijze willen optreden. De regering heeft nog geen duidelijke voorstellen voor ogen en dus wacht ik maar af, wat mij betreft zo lang mogelijk.

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, je souhaiterais que le ministre précise ce qu'il entend par «très grandes A.S.B.L.».

M. le président. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Monsieur le président, le gouvernement envisage de soumettre les A.S.B.L. d'une certaine importance à un contrôle externe, probablement confié à des révi-

seurs d'entreprises. Il s'inspirera des normes comptables applicables aux sociétés commerciales, notamment en termes de personnes occupées ou de taille du budget.

Le débat reste ouvert mais je puis d'ores et déjà préciser que nous pensons assimiler les A.S.B.L. disposant de ressources importantes aux sociétés ordinaires.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER HOSTEKINT AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW EN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN OVER «DE RECENTE CIJFERS INZAKE HET GEBRUIK VAN HORMONEN IN DE VEETEELT»

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER HAPPART AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW EN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN EN AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIOENEN OVER «DE TOENAME VAN HET HORMONGEBRUIK BIJ HET VETMESTEN VAN RUNDEREN»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. HOSTEKINT AU MINISTRE DE L'AGRICULTURE ET DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES SUR «LES CHIFFRES RÉCENTS RELEVÉS DANS L'EMPLOI DES HORMONES DANS L'ÉLEVAGE»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. HAPPART AU MINISTRE DE L'AGRICULTURE ET DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES ET AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «LA RECRUDESCENCE DE L'EMPLOI D'HORMONES DANS L'ENGRAISSEMENT DES BOVINS»

De voorzitter. — Aan de orde zijn de vragen om uitleg van de heren Hostekint en Happart.

De minister van Volksgezondheid en Pensioenen antwoordt mede namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, aangezien ik reeds verschillende vragen om uitleg tot de minister van Volksgezondheid heb gericht, is het wenselijk dat minister Pinxten zelf op mijn vraag antwoordt, maar hij zal wel een goede reden hebben om hier niet aanwezig te zijn.

Reeds sedert het einde van de jaren 80 worden wij regelmatig gealarmeerd door berichten aangaande het gebruik van hormonen in de veeteelt. Ondertussen is het duidelijk dat het hier niet gaat om marginale praktijken van enkele landbouwers, maar om een wijdverspreide ontsporing die een bepaald milieu tientallen miljoenen winsten oplevert. Er zijn voorbeelden genoeg gekend. Dat milieu bekommert zich niet om de schadelijke gevolgen voor de consument.

Een typische exponent uit dit milieu is de levenslang geschorste veearts Daniel Demaret uit Roeselare, de «hormonenspin», die ik tamelijk goed ken. Eergisteren is hij door de Correctionele Rechtbank van Kortrijk veroordeeld tot een effectieve gevangenisstraf van vier jaar en een geldboete van vier miljoen frank. Dat zal hem wellicht een zorg zijn, want sedert jaren houden procedureslagen en wettelijke spitsvondigheden hem uit de gevangenis. De man heeft trouwens de schaapjes op het droge want hij is onder meer eigenaar van ten minste tien apotheken, vier klinische laboratoria en een aantal zakenkantoren. De boete van vier miljoen frank zal hij dus wel met een glimlach betalen.

Door het uitblijven van een tijdig ingrijpen door de overheid is de toestand van kwaad naar erger geëvolueerd. Intussen is duidelijk geworden dat de hormonenfraude aanleiding heeft gegeven tot een netwerk van criminelen, die er niet voor terugdeinzen aanslagen te plegen op degenen die hen in de weg lopen. Sedert

1990 heeft deze hormonenmafia al verschillende aanslagen gepleegd. Uiteraard denken wij hierbij in de eerste plaats aan de laffe moord op Karel Van Noppen twee jaar geleden, die jammer genoeg nog altijd niet is opgelost. Uit een recent antwoord van de minister van Justitie op mijn vraag over aanslagen op andere keurders, blijkt dat in zeven van de acht dossiers nog geen resultaat is geboekt.

Twee weken geleden werd het jaarverslag 1996 van de nationale hormonenmafia van de rijkswacht aan de regering overhandigd. Bij die gelegenheid werden de resultaten bekend gemaakt van de onderzoeken naar het gebruik van hormonen in de veeteelt. In tegenstelling tot het optimisme van oktober 1996 blijkt uit deze resultaten dat er een sterke toename is van het aantal positieve gevallen gedurende de eerste drie maanden van dit jaar, in vergelijking met dezelfde periode van vorig jaar. Zo zou er een stijging zijn van 5,15% in 1997, tegenover 0,94% voor dezelfde periode van vorig jaar. Het aantal positieve gevallen bij gerichte controles zou dan weer gestegen zijn tot 29,72% tegenover 5,88% vorig jaar. Ongeveer de helft van het aantal bedrijven dat aan gerichte controles is onderworpen, zou positief zijn.

Bovendien is het opvallend dat deze resultaten de resultaten van de controle door volksgezondheid in de slachthuizen, die de afgelopen jaren wezen op een daling van de positieve gevallen, tegenspreken. Ook hier is het niet gepast om reeds victorie te kraaien. Het is immers opvallend dat van de positieve stalen die in 1996 bij gerichte IVK-controles in de slachthuizen werden aangetroffen, 96% werd gevonden door de 15 veeartsen van de IVK-hormonenafdeling terwijl de overige 4% werd gevonden door de 540 DMO's, dierenartsen met bijzondere opdracht die voor het IVK werken. Er rijzen dus vragen, zeker voor de minister van Volksgezondheid, bij de manier van werken van die 540 DMO's.

Zoals bekend is de hormonenmafia zeer inventief in het omzeilen van de wet. Ze werkt met hormonencocktails in lage doses, gesofisticeerde injectiemethodes, wachttijden voor de slachting enzovoort. Herhaaldelijk blijkt dat de controles de realiteit en de wetenschap achterna hollen. Zo worden bij huiszoekingen spuiten en flacons aangetroffen terwijl de resultaten van de onderzochte dieren negatief zijn.

Nochtans keurde het Parlement in 1994 één van de strengste hormonenwetten ter wereld goed met zware boetes, zware gevangenisstraffen, inbeslagname van de positieve dieren en desnoods van de ganse veestapel en sluiting van het bedrijf. Sindsdien werden verschillende keren maatregelen aangekondigd om de controles op het gebruik van hormonen in de veeteelt te verbeteren. Tevens werd beloofd werk te maken van een effectieve vervolging. Dit is het probleem bij uitstek. Men beschikt over een wettelijk instrumentarium. Het is nu aan de rechterlijke macht om te vervolgen en streng te sanctioneren. De onderzoeksresultaten die zopas bekend werden gemaakt, wekken terecht de vrees dat al deze maatregelen niet tot de gewenste resultaten hebben geleid.

Ik herinner eraan dat de SP-fractie in de Kamer in 1993 — de heer Colla was toen fractieleider — een voorstel tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie heeft ingediend. Ik meen dat alle fracties, behalve het Vlaams Blok, dit voorstel toen hebben ondertekend. De recente onderzoeksresultaten van de rijkswacht tonen nogmaals aan dat dit voorstel nog niets van zijn actualiteitswaarde heeft verloren.

Op geregelde tijdstippen worden door de verschillende diensten cijfers bekendgemaakt betreffende de onderzoeksresultaten, die nu eens wijzen op een daling — zoals in 1996 — dan weer op een stijging van het aantal positieve gevallen. In antwoord op een actuele vraag in de Kamer op 15 oktober 1996, maakte de minister van Landbouw nog gewag van een daling van het aantal positieve gevallen, zowel bij de routinecontroles als bij de gerichte controles. In hoeverre geven dergelijke controleresultaten een correct beeld van de werkelijke evolutie inzake het gebruik van hormonen in de veeteelt? In welke mate worden deze cijfers vervalst door het gebruik van technieken die de opsporing verhinderen of aanzienlijk bemoeilijken? Ik vermeld in dit verband het gebruik van hormonencocktails die telkens geringe hoeveelheden van elk product bevatten.

De minister van Landbouw heeft voor de media aangekondigd te zullen wachten op de onderzoeksresultaten van april alvorens een crisisberaad te beleggen. Wanneer zullen deze resultaten

worden bekendgemaakt? Waarom worden nieuwe maatregelen uitgesteld? Heeft de minister dienaangaande al bepaalde intenties?

De diverse maatregelen die gedurende de afgelopen jaren door de overheid werden genomen ten einde de hormonenmafia uit te schakelen, blijken niet tot een echte ommakeer te hebben geleid. Waaraan is het uitblijven van concrete resultaten op het terrein te wijten?

Ondanks de overproductie in de vleessector blijft men in de veeteelt gebruik maken van productiestimulerende middelen. De hormonenfraude blijkt een lucratieve handel te zijn, die door de gebruikelijke controles en sancties moeilijk in te dijken valt. Zijn de problemen niet in de eerste plaats te wijten aan de Europese landbouwpolitiek, die de landbouwers ertoe dwingt een steeds grotere productiviteit na te streven?

In een uitgelekt tussentijds rapport van de Wereldhandelsorganisatie betwijfelen deskundigen het schadelijke karakter van het gebruik van sommige hormonen in de veeteelt. Zulks past in de strategie van de Verenigde Staten om hun vleesproducten in Europa te kunnen invoeren. Algemeen wordt verwacht dat de Wereldhandelsorganisatie dit tussentijds rapport zal volgen.

Wat is het standpunt van de minister met betrekking tot dit rapport? Zal België zich neerleggen bij een uitspraak van de Wereldhandelsorganisatie om het invoerverbod van hormonen-vlees op te heffen?

M. le président. — La parole est à M. Happart.

M. Happart (PS). — Monsieur le président, mes questions sont complémentaires par rapport à celles posées par l'orateur précédent.

Je me demande notamment, monsieur le ministre, si l'augmentation des cas positifs est due au fait que les recherches sont mieux menées, au hasard ou à une modification éventuelle de l'organisation. Des recherches effectuées essentiellement dans les abattoirs permettent-elles de découvrir les techniques sophistiquées? Ne serait-il pas préférable de les orienter davantage vers les fermes et les sites d'engraissement?

Depuis 1989, ont été mis sur pied, en Wallonie, une série d'organismes de contrôle volontaire qui ont établi un programme relativement efficace en matière de recherche de ces nouvelles techniques d'engraissement à base d'hormones.

L'orateur précédent ayant soulevé de nombreux points, je ne vous poserais que quelques questions.

Je voudrais savoir si certains engraisseurs recourent à nouveau de façon systématique au traitement hormonal de leur bétail. Tout le cheptel est-il traité, comme c'était le cas voici sept ou huit ans, ou les techniques ont-elles changé?

Je voudrais connaître le nombre exact de cas positifs constatés depuis le début de l'année 1997. Ces cas ont-ils été enregistrés lors de contrôles aléatoires, donc occasionnels, ou ces découvertes sont-elles le résultat des enquêtes menées au sujet de certains réseaux de trafiquants d'hormones?

Les cas positifs ont-ils été décelés dans les abattoirs ou dans les fermes? De quelles exploitations proviennent les animaux traités aux hormones? Pouvez-vous nous communiquer des adresses?

Quels produits ont été utilisés pour traiter le bétail?

Le gouvernement compte-t-il prendre des mesures énergiques — consistant, par exemple, à renforcer les moyens des cellules d'enquête — pour lutter contre l'engraissement illégal des bovins? Dans cette optique, peut-être serait-il opportun d'étudier la façon dont les organismes de contrôle volontaire fonctionnent, de façon à utiliser les procédés les plus efficaces pour découvrir les nouvelles techniques d'engraissement? Celles-ci sont particulièrement sophistiquées. Le recours aux injections a pratiquement disparu, cédant la place à l'application de pommades de contact cutané qui ne laissent aucune trace et assurent un effet prolongé dans le temps.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vergote.

De heer Vergote (VLD). — Mijnheer de voorzitter, uit de controles naar hormonengebruik gedurende de eerste drie maanden van dit jaar blijkt een verontrustende toename van het aantal

positieve resultaten ten opzichte van dezelfde referentieperiode vorig jaar. Dat wordt gemeld in het verslag van de nationale hormonencel. Deze conclusie is des te pijnlijker daar de ministers van Volksgezondheid en Landbouw in februari nog uitpakten met gunstige cijfers om aan te tonen hoe effectief hun aanpak van de hormonenfraude wel was. Hun cijfers wekten de indruk dat het probleem van hormonenresiduen in vlees marginaal was geworden. Werden deze cijfers bij toeval precies in de maand februari aangekondigd? Neen, want in februari wordt de moord op Karel Van Noppen herdacht en is de aandacht van het publiek voor de bestrijding van de hormonenfraude dus iets scherper dan gewoonlijk.

Wij constateren tot onze grote spijt dat de bestrijding van de hormonenfraude wordt gekenmerkt door machteloosheid en geringe efficiëntie. De vetmesters nemen immers meer en meer hun toevlucht tot geraffineerde cocktails en lotions waardoor ze de controleurs van het IVK steeds een stapje voor zijn. Tegenover zoveel spitstechnologie blijft de overheid machteloos.

Verder blijken de controles veelal kleine vetmesters te treffen en blijven de grote om diverse redenen steeds buiten schot. Deze aanpak getuigt van weinig efficiëntie, te meer daar massa's runderen naar Franse vetmesterijen worden overgebracht en weer als karkassen of als versneden vlees in België worden geïmporteerd.

Jammer genoeg bereiken ons ook berichten over communautaire verschillen in de bestrijding van de hormonenfraude. Uit publicaties blijkt dat het gerechtelijk apparaat van 1992 tot 1995 ongeveer 2 600 hormonendossiers heeft behandeld, waarvan 90% in Vlaanderen. Van de overblijvende 10% in Wallonië werden drie vierden geponeerd. In anderhalf jaar tijd werden in het Waalse landsgedeelte niet meer dan twee personen gestraft wegens het gebruik van hormonen of aanverwante delicten. In de twee voornoemde gevallen heeft de Correctionele Rechtbank van Doornik telkens een boete van 10 000 frank opgelegd. In diezelfde periode werden in Vlaanderen liefst 117 definitieve veroordelingen uitgesproken, waaronder gevangenisstraffen van vier jaar en boetes tot 10 miljoen frank.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer Vergote, zou het niet kunnen dat dit probleem hoofdzakelijk in Vlaanderen bestaat?

De heer Vergote (VLD). — Die vraag zou ik u moeten stellen, mijnheer de minister.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Toch zoudt u er goed aan doen u dat zelf af te vragen, alvorens verder te wandelen op de weg die u bent ingeslagen...

De heer Vergote (VLD). — Mijnheer de minister, u bent het antwoord op die vraag schuldig, niet ik.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer Vergote, u hebt toch al eens gehoord van een retorische vraag?

De heer Vergote (VLD). — Mijnheer de minister, ik verwacht van u een antwoord op die vraag.

Mijnheer de voorzitter, ook externe factoren ondergraven de strenge hormonenaanpak in ons land. De hormonenoorlog tussen de Verenigde Staten en Europa duurt inmiddels bijna tien jaar en het duiveltje van het Amerikaanse hormonenvlees steekt weer de kop op. Enkele weken geleden liet de arbitragecommissie van de Wereldhandelsorganisatie weten dat voor het Europese invoerverbod op het met hormonen behandeld vlees uit de Verenigde Staten geen wetenschappelijke gronden bestaan. Deze uitspraak maakt de Verenigde Staten juridisch weerom een stuk sterker.

Het is overduidelijk dat de Belgische consument geen met hormonen behandeld vlees wil. Het bewijs daarvan ligt in de spectaculaire daling van de verkoop van rundvlees en de daaraan verbonden daling van de prijzen. Ook de landbouwsector is vragende partij voor hormonenvrij rundvlees. De rentabiliteit van de kweekbedrijven is de afgelopen jaren immers sterk gedaald.

Graag kreeg ik van de minister een antwoord op volgende vragen.

Ten eerste, hoe kan men de discrepantie verklaren tussen de optimistische cijfers van de regering in februari en de alarmerende cijfers van de hormonencel? Welke cijfers zijn correct?

Ten tweede, beschikt de minister reeds over de cijfers van april en bevestigen zij de trend van de periode januari-maart?

Ten derde, welke maatregelen zal de minister nemen om de hormonenfraude effectiever te bestrijden?

Ten vierde, hoe verklaart men de discrepantie op het vlak van hormonenbestrijding tussen Vlaanderen en Wallonië en welke maatregelen worden er genomen om een gelijke behandeling in beide landsdelen te waarborgen?

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, in het kader van de vragen om uitleg van de heren Hostekint en Happart wil ik ook graag enkele opmerkingen formuleren bij het jaarverslag 1996 van het Centraal Bureau voor Opsporingen over de nationale hormonencel en de strijd tegen de hormonenmafia.

Wanneer ik het verslag doorneem, vind ik een aantal in het oog springende elementen en ik wil deze toch even meegeven. De vijftien leden van de IVK-hormonencel zorgen samen voor 96% van de positieve monsters. Bij hun onderzoeken scoren zij 200 op 2 280, dit is 8,8% positieve monsters. Alle andere betrokkenen samen, ambtenaren van de keurkringen en anderen, in het totaal een vijfhonderdtal mensen, zorgen voor de andere 4% positieve monsters. Zij scoren 8 op 3 294 of 0,2%. Dit is toch wel verwonderlijk en mijns inziens is hier een taak voor het IVK weggelegd. De basis, namelijk de mensen in de slachthuizen en op de werkvloer, zouden beter kunnen scoren en de druk op de malafide vetmesters kunnen opvoeren.

In 1996 werd zo maar even 2 200 liter hormoncocktail in beslag genomen. Dit is goed voor de behandeling van ruim 650 000 runderen, dit wil zeggen van de totale veestapel die per jaar in België wordt geslacht.

Er bestaat een internationale samenwerking met Nederland, Duitsland, Italië, het Verenigd Koninkrijk en met de UCLAF en deze wordt nog geïntensifieerd. Dat is een goede zaak. Toch staat deze samenwerking nog maar in haar kinderschoenen en moet er nog veel werk worden verzet.

De globale misdaadanalyse staat na een jaar en tien maanden CBO-werking nog vrijwel nergens. Ik verzin dit niet, het staat op pagina 8, punt 1.5, van het verslag.

Het lijkt een beetje op de processie van Echternach. Er wordt wel behoorlijk geïnvesteerd in de vorming van rijkswachters en ambtenaren van het departement van Landbouw. Dat is alvast een positief element uit het verslag. Ook positief is de aansluiting op het Sanitel-runderidentificatiesysteem van het departement van Landbouw. Een ander knelpunt daarentegen is de samenwerking van de hormonencel met andere diensten, meer bepaald met de gerechtelijke politie, de farmaceutische inspectie en de douane. Net zoals vorig jaar wordt in het verslag aangedrongen op een beleid dat pro-actieve recherche met bijzondere opsporingstechnieken mogelijk maakt. Tot zover de vaststellingen.

Ik wens ook nog een paar opmerkingen te maken over de samenstelling van de hormonencel van het CBO. Het verslag meldt dat de cel uit elf personen bestaat: één officier van de rijkswacht, namelijk kapitein Patrick Boel, één keur-onderofficier, vier onderofficieren, één misdrijfanalist, één programmeur-analyst, één opsteller, één klerk en één typist. Dat lijkt indrukwekkend, maar sinds wanneer zijn deze personen in de hormonencel werkzaam? Er zijn immers aanwijzingen dat er, op kapitein Boel na, een groot verloop van personeel is. Dat belemmert uiteraard de ontwikkeling van deskundigheid.

Een andere opmerking betreft de dagelijkse gegevensuitwisseling tussen de hormonencel en de heer Timperman. Uit discrete contacten met deze laatste blijkt dat hij daar zo zijn twijfels bij heeft. Sinds september 1996 worden er, bijvoorbeeld, geen gegevens meer ingebracht in de rijkswachtcomputer. Dit mankement moet dringend worden verholpen.

Ten derde, de hormonencel heeft nu, in samenwerking met het departement van Landbouw en het IVK 2 200 liter hormonencocktail in beslag genomen, voldoende voor de behandeling van

650 000 dieren. Toch is dit nog altijd maar het topje van de ijsberg. Daarover is iedereen het blijkbaar eens. Dit kan erop wijzen dat de screening en de gerichte controles van de departementen van Landbouw en van Volksgezondheid geen nauwkeurige weergave brengen van de werkelijkheid.

Ten vierde, het verslag onderstreept mijns inziens nogmaals dat de hormonenbestrijding in ons land niet als een prioritair punt op de agenda staat. Het verslag brengt een reeks problemen aan in verband met de hormonenbestrijding, problemen die des te groter blijken naarmate men niet de kleintjes maar de echte top wil aanpakken. Voegt men daar nog aan toe dat de heer Timperman recentelijk eigenlijk werd gedegradeerd, dan zal men begrijpen dat ik enigszins twijfel aan de echtheid van de wil om de hormonenmafia aan te pakken. Het VTM-nieuws van zaterdag 10 mei meldde trouwens dat het aantal positieve gevallen opnieuw stijgt, zoals daarnet ook nog door de heer Hostekint werd gezegd. Het ligt nu vijf maal hoger dan tijdens dezelfde periode in 1996.

Uit dit alles trek ik twee conclusies.

Dit verslag ondersteunt meer dan ooit het standpunt dat de heer Vandemeulebroecke en de VU reeds sinds 1987 verdedigen, namelijk dat er hoogdringend een task force voor de hormonenbestrijding moet komen, onder leiding van een magistraat met een nationale operationele bevoegdheid. Die magistraat moet beschikken over een multidisciplinaire cel met gespecialiseerde ambtenaren van het departement van Landbouw, meer bepaald dierenartsen en landbouwkundige ingenieurs, van het departement van Volksgezondheid, eveneens dierenartsen, maar ook apothekers, van het departement van Justitie, te weten misdrijfanalysten, van het departement van Financiën, belastingdeskundigen en douaniers, met criminologen en computerdeskundigen, met de gerechtelijke politie en ten slotte met de rijkswacht.

Misschien kan de hervorming van de politiediensten aangegrepen worden om deze denkrichting verder uit te werken. Jammer genoeg stoot zij blijkbaar op enige weerstand van de minister van Justitie, maar zij wordt aan de andere kant fel gesteund door de mensen in het veld. Ik verwijs hiervoor naar de verklaringen van magistraat Timperman in *De Morgen* en van verscheidene mensen van de VU.

Bovendien moet er dringend ook een internationale task force komen, wellicht in het kader van de UCLAF, de dienst voor de bestrijding voor de fraude van de Europese Commissie. De hormonenmafia is immers een onderdeel van de internationale georganiseerde misdaad en moet dus bij uitstek internationaal worden aangepakt.

Tot slot formuleer ik nog twee korte bedenkingen. De heer Vergote had het daarnet over de communautaire tegenstellingen in deze kwestie, maar de minister wierp de oratorische vraag op of het probleem zich misschien vooral in Vlaanderen voordoet. Hij zou wel eens gelijk kunnen hebben. Toch mogen wij ons daarop niet blind staren. Het hormonenprobleem is een internationale aangelegenheid. Ik vraag mij trouwens af of Wallonië op dit terrein werkelijk zo braaf is. Het zou mij verwonderen.

Wat echter niet te verklaren is — en daarvan was ik niet op de hoogte — is het veel groter aantal seponeringen door justitie evenmin als de veel lichtere straffen bij veroordelingen. Dat moet toch eens worden onderzocht. Meer zeg ik daarover niet.

De heer Hostekint en ook mevrouw Dardenne wezen vanmiddag reeds op het probleem van de invoer uit Amerika van vlees afkomstig van dieren die met natuurlijke hormonen zijn behandeld. De beslissing die door de Wereldhandelsorganisatie zal worden genomen, is niet onbelangrijk. Het is ook niet toevallig dat dit geschil bij dit orgaan aanhangig werd gemaakt. In deze wereld wordt alles immers ondergeschikt gemaakt aan de vrije handel. Als socialist zou de minister gevoelig moeten zijn voor mijn noodkreet.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Ben ik dat niet?

De heer Anciaux (VU). — Dit was natuurlijk een retorische uitspraak. Ik heb soms wel de indruk dat ik hier sta « als een roepende in de woestijn ».

Laten wij even veronderstellen dat de Amerikaanse lobby erin slaagt de Wereldhandelsorganisatie een economische beslissing te doen nemen en dat Europa zich daarbij neerlegt. In dat geval heeft de minister een grote verantwoordelijkheid. Zal hij de volksgezondheid dan laten primeren op de vrije handel? Zal België deze cocktails van natuurlijke hormonen aanvaarden, terwijl men weet dat ze wel degelijk schadelijk zijn? De enige wetenschappelijke onderzoeken die daarover werden gemaakt — meestal dan nog verricht door wetenschappelijke instellingen gesubsidieerd door de aanmakers van deze hormonen en door universiteiten die daarvoor gekend zijn — tonen aan dat natuurlijke hormonen afzonderlijk ingespoten in het oor geen schadelijke gevolgen hebben.

Geen enkel onderzoek heeft echter kunnen aantonen dat een cocktail van natuurlijke hormonen geen schadelijke gevolgen heeft en deze hormonen worden alleen maar in cocktails toegediend. Een aantal deskundigen, die trouwens door Europa zijn aangesproken ter verdediging in het geschil tegen de Amerikanen, hebben met heel wat wetenschappelijke onderzoeken echter bewezen dat deze mengelingen ernstige gevolgen kunnen hebben voor de volksgezondheid.

Ik hoop dat de minister op dat moment duidelijk zal maken dat de volksgezondheid belangrijker is dan de puur economische belangen van een vrij arrogant land in de wereld en dat België, desnoods eenzijdig, een invoerverbod zal blijven handhaven.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Colla.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer de voorzitter, over de invoer uit Amerika van vlees afkomstig van dieren die met natuurlijke hormonen werden behandeld, kan ik kort zijn aangezien ik daarop vanmiddag al uitvoerig heb geantwoord.

Ik herhaal dat zowel minister Pinxten als ik daar helemaal tegen zijn en dat wij alles zullen doen om een Europees verbod op de invoer van dit vlees te handhaven. Ik wil aan deze discussie nog één argument toevoegen. Zelfs indien zou blijken, hetgeen ik betwijfel, dat het gebruik onschuldig zou zijn, blijf ik er toch tegen gekant omdat ik van mening ben dat men, wanneer het wordt toegelaten, de poort terug wagenwijd openzet voor het gebruik van niet-natuurlijke hormonen. Eens de poort wordt opengezet, moet er een controle zijn op de malafide praktijken terzake.

Indien Europa toch overstag gaat, zullen wij ons moeten beraaden. Ik hoop dat ik degenen die zich voor dit dossier interesseren op onze golflengte kan krijgen, zodat wij voet bij stuk kunnen houden. Wij mogen onze krachten echter niet overschatten en moeten realistisch blijven. Een invoerverbod voor België alleen is moeilijk controleerbaar en in de praktijk binnen de Europese Unie praktisch onuitvoerbaar.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, wat de minister zegt is juist. Wat betreft de gekkekoeienziekte echter hebben enkele landen van de Europese Unie, weliswaar tijdelijk, een unilateraal invoerverbod afgekondigd.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Colla.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Ik beweer niet dat het onmogelijk is, het wordt alleen heel moeilijk om een dergelijke controle uit te oefenen.

Wij moeten de cijfers en de gegevens waarover wij beschikken nuchter op een rijtje zetten. De commotie is opnieuw opgelaaid naar aanleiding van de bekendmaking van de cijfers voor het eerste trimester van 1997. Wat de cijfers van het departement Landbouw betreft maak ik zoals steeds een onderscheid tussen de steekproefgewijze en de gerichte onderzoeken.

Je voudrais dire à M. Happart, qui m'a interrogé concernant les contrôles aléatoires, qu'en 1996 on a trouvé des animaux positifs dans 1,4 % des entreprises inspectées. Pour les trois premiers mois de 1997, ce pourcentage s'élève à 5,1, un total de douze entreprises ayant été soumises au contrôle.

Ik probeer hiermee de zaken niet te verdoezelen of te minimaliseren. Wij moeten de cijfers alleen correct bekijken. Slechts een relatief beperkt aantal bedrijven is in de eerste drie maanden op deze wijze door Landbouw gecontroleerd. Uit de cijfers van Landbouw voor de steekproefgewijze controles in de bedrijven blijkt dat in 1996 gemiddeld 0,4 % van de runderen positief werd bevonden. Voor de eerste drie maanden van 1997 is dit opgelopen tot 1,9 %.

Deuxième type de recherches et d'enquêtes: les recherches orientées. Les chiffres y relatifs sont, par définition, plus élevés car ils sont basés sur la fameuse liste noire où figurent les entreprises ayant déjà posé des actes répréhensibles. Le nombre d'entreprises «positives» s'élevait à 10 % en 1996 et à 30 % pour les trois premiers mois de 1997.

Het aantal positief bevonden monsters via gerichte onderzoeken bedroeg in 1996 gemiddeld 6,3 % en in de eerste drie maanden van 1997 5,6 %. Van het ministerie van Landbouw beschik ik over een indicatie voor april. Het aantal positief bevonden dieren na steekproefgewijs onderzoek is gestegen tot 3,4 %, terwijl het gemiddelde voor de eerste drie maanden 1,9 % bedroeg. Eenzelfde tendens blijkt zich te manifesteren bij de bedrijven. De cijfers van de maand april bevestigen de stijgende tendens die in het eerste trimester van 1997 is ingezet.

Les chiffres «santé publique» portent sur les contrôles réalisés dans les abattoirs. Je ne dispose que des chiffres relatifs aux trois premiers mois de 1997. On constate à ce niveau une évolution en sens contraire. En effet, sur le plan des contrôles orientés, la moyenne s'élevait en 1996 à 3,7 % et pour les trois mois de 1997 à 0,7 %.

De heer Hostekint (SP). — De cijfers die de minister aanhaalt met betrekking tot de controles in de slachthuizen door het ministerie van Volksgezondheid zijn bevredigend. Er is echter een groot verschil tussen de cijfers van controles die worden uitgevoerd door de dierenartsen met een opdracht bij het IVK enerzijds en van controles door de vaste inspecteurs van het Instituut voor Veterinaire Keuring. Beschikt de minister over die cijfers afzonderlijk?

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Ik zal de gegevens laten opzoeken en ze bezorgen aan de heer Hostekint.

Alvorens over te gaan tot het formuleren van conclusies, zal ik de cijfers in een evolutief perspectief situeren. De heer Vergote verwijt mij soms dat ik te vroeg victorie heb gekraaid. In 1995, 1996 en begin 1997 hebben wij een verbetering van de cijfers ten opzichte van de voorgaande jaren vastgesteld. Ik heb toen echter uitdrukkelijk gezegd dat wij in dit dossier nooit op onze lauweren mogen rusten voor het laatste misbruik is weggewerkt en dat er geen reden was tot euforie. Men moet de huidige cijfers echter vergelijken met de cijfers uit het verleden. Uit de cijfers van het ministerie van Landbouw blijkt dat in 1988 de positieve gevallen bij gerichte controles op de bedrijven gemiddeld 48 % bedroegen. In de slachthuizen werd een hoogtepunt bereikt in 1990, toen het aantal positieve controles gemiddeld 30 % bedroeg.

De heer Anciaux (VU). — Volgens het jaarverslag bedraagt het percentage bij de gerichte controles in landbouwbedrijven 47,7 % voor de periode mei-december 1995.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Dat is volgens mij niet juist. Deze cijfers zijn, naar ik vermoed, gebaseerd op onderzoek van de diensten van Landbouw en Volksgezondheid en van de rijkswacht, na vaststelling dat er op een bepaald bedrijf iets misloopt. Naarmate men meer gericht controleert, verhoogt het percentage, wat meteen de effectiviteit van het optreden bewijst. Niemand ontkent echter dat hiermee het probleem van de baan is.

Wij boeken in elk geval vooruitgang, hoewel wij in de eerste drie maanden van het jaar een opstoot hebben gekend. Waaraan is die te wijten? Allereerst wijs ik op het verschil tussen de cijfers van Landbouw en die van Volksgezondheid. Dit heeft mijns inziens te maken met de meer geraffineerde methodes die thans in het landbouwbedrijf worden aangewend en met het feit dat tussen

de inspuiting en de overbrenging van het dier naar het slachthuis blijkbaar meer tijd wordt gelaten, waardoor er in het vlees geen residu meer is.

De opstoot die wij thans vaststellen, is te wijten aan op elkaar inspelende factoren. Ook kan niet worden ontkend dat het milieu opnieuw de kop opsteekt. De verbeterde technieken die onder meer door de controleurs van het departement van Landbouw worden aangewend en de vaste wil om het probleem uit te roeien, verklaren mede de hogere cijfers.

Ik pleit er dan ook voor niet te panikeren over de opstoot van de eerste drie maanden van dit jaar en op de ingeslagen weg verder te gaan.

Iedereen die het dossier kent, weet dat wij door de maatregelen die de afgelopen jaren werden genomen, wellicht de strengste wetgeving hebben. Ik wil enkele bepalingen in herinnering brengen: de zwarte lijst, de strengere boetes en gevangenisstraffen, het financieren van het wetenschappelijk onderzoek door het IVK in de referentielaboratoria, de aanstelling bij het IVK van «libero's» die *tous azimuts* optreden en de gespecialiseerde equipes.

Bovendien rusten wij niet op onze lauweren. Ik hoop dat de «gemoderniseerde» hormonenwet die recentelijk door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd goedgekeurd, eerstdaags zal worden gepubliceerd. Deze wet legt nog strengere beperkingen op aan het gebruik van herverdelers om therapeutische redenen, verplicht de publicatie van de vonnissen, legt de kosten van de vernietiging van dieren volledig ten laste van de vetmester, legt de kosten voor het onderzoek van de veestapel volledig ten laste van de eigenaar in het geval dat er flesjes of spuitjes op het bedrijf worden gevonden, en schrijft de onmiddellijke ter beschikkingstelling van alle in beslag genomen flesjes of poeders aan de referentielaboratoria voor. Deze wet breidt het arsenaal aan fraudebestrijdingsmiddelen dus aanzienlijk uit.

Welke maatregelen heeft de regering genomen sinds ze kennis heeft van het bewuste verslag en van de onrustwekkende cijfers van de eerste drie maanden van dit jaar?

Collega Pinxten en ikzelf hebben aan de Ministerraad niet alleen voorgesteld om de heer Timperman met de coördinatie van de fraudebestrijding te belasten, maar ook om alle betrokken departementen door te lichten en de gebruikte methodes te analyseren met het oog op de onmiddellijke verbetering ervan. Tegen uiterlijk half juni moeten alle leemtes en gebreken zijn gekend en dienen gepaste remedies te worden voorgesteld.

Tegelijkertijd zal ook verder worden gewerkt aan de responsabilisering van alle verantwoordelijken op het terrein.

Tot slot wil ik nog even ingaan op de bijkomende vragen van de heer Anciaux en op de opmerkingen van de heer Hostekint.

Op het ogenblik worden nog nauwelijks controles uitgevoerd door de ambtenaren zelf.

Ik ben zinnens de verschillen tussen de beide landsgedeelten nog eens grondig te bekijken, maar een gedeeltelijke verklaring hiervoor is wellicht te vinden in het optreden van onze vliegende equipe. Men mag me evenwel niet laten zeggen wat ik niet bedoeld heb. Toch weten we nu reeds dat deze equipe niet in het wildeweg rondvliegt; zij treedt op omdat ze vermoedens heeft of over bepaalde indicaties beschikt. Deze aanpak verhoogt uiteraard de pakkans.

Toch kan ik niet onder stoelen of banken steken dat het zowel bij de volksvertegenwoordigers van de meerderheid als deze van de oppositie moeilijk lag om de principes van de cumulatie en de rotatie voor de DMO's ingang te doen vinden. Wij moeten misschien ook in eigen boezem kijken. De veeartsen mogen ons dan lief zijn, hun lobbying bij zowel de oppositie als de meerderheid laat geen kans voorbijgaan. Ik zeg dat in alle openheid. De weerstanden tegen de principes van de cumulatie en de rotatie zijn dientengevolge niet mals. Ik kon het niet nalaten dit even te signaleren.

Collega Anciaux, voor de verbetering van een internationale *task force* ben ik vragende partij. De internationale coördinatie staat nog in de kinderschoenen. De wetgeving en de controles in Frankrijk bijvoorbeeld zijn nu eenmaal een heel stuk minder

streng. Ik zoek hierin evenwel geen verontschuldiging, ik kan alleen maar met des te meer overtuigingskracht op Europees niveau aandringen op verbetering.

Op het domein van de volksgezondheid wil ik het probleem van de farmaceutische inspectie op de medicatie en de grondstoffen verder uitspitten. Daar ligt een taak voor de onmiddellijke toekomst.

Mijnheer de voorzitter, de vragen met betrekking tot het justitiële beleid kunnen mijns inziens beter aan de bevoegde minister worden gesteld. Dat is de enige correcte houding die ik in deze kan aannemen.

Ik betreur een beetje dat deze discussie niet vooraan op de dagorde van de hoge assemblee werd geplaatst, toch hoop ik de Senaat met mijn uitleg te hebben kunnen overtuigen van de aanpak die wij voorstaan.

J'en viens à présent aux questions posées par M. Happart.

Vous comprendrez aisément, monsieur Happart, qu'il m'est impossible de vous révéler les noms des entreprises concernées, car cela relève de l'enquête. J'ai cependant un certain nombre d'éléments plus précis à vous communiquer, plus particulièrement sur le plan des produits qui ont été découverts.

In de laboratoria werd vooral methylboldenol en dexametazon gevonden. Dit betekent dat de corticosteroiden in elk geval in opgang zijn. Het probleem is ook dat deze producten in andere landen tijdens de controle niet worden opgespoord.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, niemand, ook niet de oppositie, zal beweren dat dit probleem niet tot de prioriteiten en de taak van de minister van Volksgezondheid behoort. Hij moet immers waken over de gezondheid van de bevolking. Wij weten dat hij sinds zijn ambtsaanvaarding van plan is werkelijk iets fundamenteels te doen tegen het gebruik van hormonen in de veeteelt.

Ik had eveneens een vraag gesteld over de verschillen in structuur van de landbouw tussen Vlaanderen en Wallonië, omdat ik meen dat daarin een deel van de verklaring van het gebruik van hormonen ligt. Eenzelfde verschil kan worden vastgesteld op het vlak van de mestoverschotten, die in Vlaanderen eveneens een zeer groot probleem vormen, ook voor de volksgezondheid. Vlaanderen heeft sinds een aantal jaren een landbouw die volkomen is afgestemd op de Europese politiek. Daarbij komt het erop aan zoveel mogelijk te produceren om zoveel mogelijk subsidies van de Europese Unie binnen te halen. Volgens mij verklaart dit ook het gebruik van hormonen. Vele landbouwbedrijven zijn in handen gekomen van veevoederbedrijven die hun dieren gewoon bij individuele boeren plaatsen.

Tijdens de vorige legislatuur was ik voorzitter van de commissie voor de Landbouw en de Middenstand en ik herinner mij nog de discussies die destijds werden gevoerd. Ik ben geen specialist op dat vlak, maar iedereen zal het toch met mij eens moeten zijn dat de landbouw in Vlaanderen wordt gedomineerd door één instantie, namelijk de Boerenbond, die op alle vlakken de touwtjes zeer stevig in handen heeft. Dit geldt zowel voor de financiering van de landbouw via haar financieringsmaatschappij, als voor haar bindingen met de inspectie op de landbouwbedrijven.

Ik herinner mij zeer goed dat wij tijdens de vorige legislatuur hebben voorgesteld één inspectiedienst op te richten. Dit voorstel werd, als ik mij niet vergis, gesteund door de toenmalige minister van Volksgezondheid, de heer Santkin. Wij wilden de inspectiediensten van Volksgezondheid en Landbouw zoveel mogelijk coördineren en indien mogelijk zelfs samenvoegen. Dit voorstel stuitte echter telkens op het veto van de CVP en van bepaalde belangengroepen achter deze partij.

Daar ligt een belangrijke verklaring voor bepaalde fenomenen en voor de verschillen in resultaten van de controle op de landbouwbedrijven en in de slachthuizen. Wanneer op dat vlak geen maatregelen worden genomen dan zal er weinig veranderen in het hormonengebruik.

Overigens ben ik terzake nogal pessimistisch, want jammer genoeg wordt alles in de samenleving gedomineerd door geld en door het grootkapitaal. Kleine landbouwers hebben het moeilijk

om het hoofd boven water te houden, onder meer door de verplichtingen die door bepaalde machtsgroepen worden opgelegd. Structureel moet er in elk geval nog veel veranderen om de hormonenproblematiek onder controle te krijgen.

De huidige Vlaamse landbouwstructuur is nauw verbonden met de Europese landbouwpolitiek, daarom zou ik het op prijs stellen dat wij bij een volgende gelegenheid over deze problematiek van gedachten kunnen wisselen met de minister van Landbouw.

M. le président. — La parole est à M. Happart.

M. Happart (PS). — Monsieur le président, je remercie le ministre de sa réponse.

Toutefois, vous n'avez pas répondu à l'une de mes questions, monsieur le ministre, à savoir de quelles exploitations proviennent ces animaux traités aux hormones. Ce n'est évidemment pas le nom des personnes concernées que je voudrais connaître mais j'aimerais savoir dans quelles provinces se situent ces exploitations.

S'il vous est impossible de répondre aujourd'hui, monsieur le ministre, pouvez-vous me transmettre ces précisions par écrit ?

M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions. — La réponse à cette question ne pose aucun problème mais je n'ai pas les données précises sous les yeux. Je m'informerai auprès de mon collègue et vous transmettrai les renseignements. Bien entendu, vous pouvez aussi vous adresser directement au ministre Pinxten.

De voorzitter. — Mijnheer Vergote, heel uitzonderlijk geef ik u het woord voor een korte repliek.

De heer Vergote (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat u mij de kans biedt de minister te danken voor zijn antwoord. De oppositie, en zeker de VLD, steunt de minister in zijn strijd voor de totale uitroeijing van de hormonen in de veeteelt. Het probleem van internationale samenwerking, waarvoor ik speciaal naar Frankrijk heb verwezen, moet dringend in EU-verband worden opgelost.

Graag zou ik de cijfers van de controles in landbouw uitsplitsen zien tussen enerzijds de traditionele landbouwbedrijven en anderzijds de veeteeltbedrijven die niet grondgebonden zijn.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le président

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

M. le président. — Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes ? (*Assentiment.*)

Ces propositions sont donc prises en considération et envoyées aux commissions indiquées.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau. (*Instemming.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verzonden.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Je présume que le Sénat laissera au bureau le soin de fixer les dates et l'ordre du jour des prochaines séances plénières.

Ik vermoed dat de Senaat vertrouwen zal willen schenken aan het bureau om de data en de agenda van de volgende plenaire vergaderingen te bepalen.

De Senaat gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

Le Sénat s'ajourne jusqu'à convocation ultérieure.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 18.55 uur.)

(La séance est levée à 18 h 55.)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Liste des propositions prises en considération:

A. Propositions de loi:

amélioration la protection des travailleurs en cas de licenciements collectifs (de Mme Dardenne et consorts);

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

modifiant le Code judiciaire et la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique (de MM. D'Hooghe et Weyts);

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

modifiant le Code électoral en vue de permettre aux Belges résidant à l'étranger de participer à l'élection des sénateurs élus directement (de M. Nothomb et consorts);

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

insérant dans la nouvelle loi communale, un article 120ter visant à assurer une présence équilibrée d'hommes et de femmes au sein des conseils consultatifs communaux (de Mme de Bethune et consorts).

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

B. Proposition de déclaration:

de révision de l'article 10 de la Constitution en vue d'y insérer de nouvelles dispositions relatives au droit à l'égalité des hommes et des femmes (de Mme de Bethune et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires institutionnelles.

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

A. Wetsvoorstellen:

streckende tot een betere bescherming van de werknemers bij collectief ontslag (van mevrouw Dardenne c.s.);

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging (van de heren D'Hooghe en Weyts);

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

houdende wijziging van het Kieswetboek teneinde de in het buitenland verblijvende Belgen in staat te stellen deel te nemen aan de verkiezing van de rechtstreeks verkozen senatoren (van de heer Nothomb c.s.);

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

tot invoeging van een artikel 120ter in de nieuwe gemeentewet strekkende tot een evenwichtige aanwezigheid van vrouwen en mannen in de gemeentelijke adviesraden (van mevrouw de Bethune c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

B. Voorstel van verklaring:

tot herziening van artikel 10 van de Grondwet, om nieuwe bepalingen in te voegen betreffende het recht op gelijkheid van vrouwen en mannen (van mevrouw de Bethune c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.